

ŠIANDIEN IR RYTOJ

ŠIA SAVAITĖ Belgija prarado Afrikoje paskutinę teritoriją. Vykdamas Jungtinių Tautų nutarimą, buvusios jos kolonijos Ruanda ir Urundi gavo nepriklausomybę.

Garsusis britų tyrinėtojas Stanley būtų skeptiškai pažūrėjęs, jei kas jam būtų pasakęs, kad tos dvi teritorijos, kurias jis atrado Afrikos džunglėse, už 80 metų gaus nepriklausomybę ir jų valstybinė santvarka prilygs civilizuotoms valstybėms.

Stanley tada buvo Ruandos ir Urundi negrų pasveikintas užnuodytom strėlėmis ir turėjo atsiskirti nuo sumanymo iškelti koją į tas teritorijas. Tik po dvidešimt metų ten apsigyveno baltasis žmogus ir tik po 40 metų belgai pradėjo valdyti tuos kraštus.

Patys Ruanda negrai dar prieš 3 metus nesitikėjo gauti nepriklausomybę anksčiau 1967 metų. Bet istorija žengia tokiu sparčiu žingsniu pirmyn, kad sunku daryti ilgesniam laikui pranašybes.

AFRIKOJE 1942 metais buvo tik 3 nepriklausomos valstybės. 1952 metais buvo penkios ir 1962 metais Jungtinės Tautos posėdžiaus Afrikos 33 nepriklausomų valstybių atstovai, jų tarpe įskaitant Ruandos, Urundi ir Alžiro.

Su kiekviena Afrikos gimtančia valstybe kyla klausimas ar jos nepasiekė Kongo pėdomis? Ar tas nepriklausomybės gimimas įvyks be skausmų?

Ruandoj viešpatuoja didelis įtempimas tarp dviejų principinių genčių hutu ir tutsi. Per šimtmečius tutsi giminės negrai sudarė valdančiąją klasę, bet prieš metus hutu negrams pavyko prasiskinti kelią į politinį gyvenimą ir nuversti tutsi monarchiją.

Urundoj, kur tebėra monarchija, santykiai tarp dviejų genčių kol kas geri, bet bijoma, kad kaimyninio krašto nesutarimai gali čia persikelti.

Abiems kraštams šiandien svarbiausią problemą sudaro ekonomija. Tai visiškai neturtingi, neišsivystę ir primityvūs kraštai, kuriems trūksta visko, net ir valstybei mokančių vadovauti žmonių, kas atidaro kelią anarchijai.

ANARCHIJA gresia ir naujai Alžiro valstybei. Vos spėjus paskelbti nepriklausomybę, tarp valdžios siekiančių alžiriečių jau atsirado nesutarimų, gresiančių išsiplėsti į civilinį karą.

O masę, užgėsus nepriklausomybės šventės žiburiams, laukia nusivilimas, nes tie gražieji pastatai, kuriuose iki šiam laikui gyveno europiečiai, jiems nebus užieisti, lygiai kaip nebus išdalintas visas jų turtas, kurio jie laukė.

I gražius erdvius pastatus kraustosi naujoji valdančioji alžiriečių klasė...

Niekas nepavydė Afrikos kraštams laisvės, tik keista, kad nepriklausomybė duodama iš vakariečių pusės ir ne žodžiu nedrįstama užsiminti, kad tokią pat nepriklausomybę privaltėtų duoti sovietai senoms civilizuotoms Rytų Europos tautoms, kurias jie laiko paverge.

(vg)

ŽINIOS IŠ VISUR

• Kai kurie State Departmento pareigūnai keičia toną komunizmo atžvilgiu ir dabar jau sako, kad "turime tvirtai laikytis užsibrėžtos linijos ir išspraktuoti šį dešimtmetį. Komunistų imperija pūva ir pradeda byrėti".

• Austrijos vyriausybė siunčia savo delegaciją į Briuselį derėtis dėl įsijungimo į Europos "bendrąją rinką", neatsižvelgiant į sovietų grąšinimus.

DIRVA

Nr. 77

Liepa-July 6, 1962

Cleveland, Ohio

Tarp kolonializmo ir vienybės

TUO TARPŲ KAI EUROPOS TAUTOS IESKO GLAUDesnės vienybės, Afrikos tautos gaivališkai siekia visiškos nepriklausomybės. — GERA PROGA BOLŠEVIKAMS. — PORTUGALIJOS PARADOKSALI BŪKLĖ.

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

Pirmadienį Paryžius pergyveno dvi prieštaraujančias iškilmes. Iš vienos pusės prezidentas de Gaulle paskelbė Alžiro nepriklausomybę, baigdamas 132 metų prancūzų valdymą tame krašte ir kartu likviduodamas kadaise plačiai išsiplėtusią prancūzų kolonialinę imperiją. (Prancūzijai beliko tik keleta nežymių teritorijų). Iš kitos pusės tą pačią dieną iškilmingai buvo pasitiktas Vokietijos kancleris dr. Konradas Adenaueris, kad su juo aptartus Europos vienybę. Iš vienos pusės tautos, siekiamos visiškos nepriklausomybės, kraštosi vienybės ir bendro likimo, iš kitos - karčios praktikos pamokytos didelės ir galingos tautos, kurios galėtų gerai pačios išsiversti, jieško būdų atiduoti dalį savo nepriklausomybės aukštesnei už atskirą valstybę organizacijai. Ar ne paradoksalė padėtis?

Tiesa, nepriklausomas Alžiras pagal pravesto sekmadienį referendumo raide ir susitarimą tarp sukilėlių ir Prancūzijos vyriausybės turėtų ateityje su Prancūzija glaudžiai bendradarbiauti ūkinėje srityje. Tačiau Alžiro nepriklausomybei dar neteisėjus, pasklido gandai apie nesutikimus Alžiro nacionalistų tarpe. Kairysis sparnas, kuris kontroliuoja Alžiro "reguliarią" kariuomenę, buvusią Maroke ir Tunise ir praktiškai kovose nedalyvavusią, nėra linkęs į jokią bendradarbiavimą su prancūzais. Jis nori tik kiek glaudesnės vienybės su kitais arabų kraštais. Užpakalyje to kairiojo sparno stovi bolševikų agitatoriai. Irgi paradoksal! Bolševikai, kurie įsigalėjo šūkiu: "Visų šalių proletarai vienykitės!" - šiandien yra karščiausiai atskirų Afrikos tautų nepriklausomybės kurstytojai. Pagal Markso teorijas komunizmas neturėtų įsigalėti ten, kur nėra proletariato, tačiau bolševikai įsigalėjo ne kokią pramoningą kraštą, bet Rusijoje.

Po to jie niekados iš akių neišleido kolonialinių kraštų. Leninas taip suformulavo tris interesus "prieštaravimus", viešpatuojančius kapitalistiniame pasaulyje:

1. Prieštaravimas tarp darbo ir kapitalo;
2. Prieštaravimas tarp didelių finansinių grupių (monopolijų) ir atskirų kapitalistinių valstybių dėl rinkų ir žaliavų šaltinių;
3. Prieštaravimas tarp kapitalistinių kraštų ir kolonialinių ar pusiau kolonialinių kraštų.

Chruščiovas, kalbėdamas kompartijos kongrese teigė, kad ypač tas trečiasis "prieštaravimas" galioja ir dabar, nors kova dėl įtakos buvusiuose kolonialiniuose kraštuose vedama kitais būdais. Savaimė aišku, kad Kremlius visais būdais nori tą prieštaravimą išnaudoti savo naudai. Ir kraštuose, kurių gyventojų švietimo ir ūkinis lygis yra labai žemas, kur dėl valdžios paprastai pešasi keletas neskrupulingų grupių, Kremlius visados turės progos vienaip ar kitaip pakreipti įvykių eigą. Kremliaus interesai reikalauja, kad Afrika būtų padalinta į galimai didesnę valstybių skaičių, nes tokiu atveju būtų lengviau veikti. Iš to išplaukia ir Kremliaus politika pačioje Afrikoje ir Jungtinės Tautos.

Tokioje bendroje būklėje ypatingoje situacijoje atsidūrė Portugalijos kolonialinė imperija. Negalėdama plėstis Europos žemynė, kur ją supo galingesnė Ispanija, Portugalija visą savo dė-

mesį ir energijos perteklių nukreipė į užjūrius. Kadangi portugalai buvo palyginti neskaitytinga tauta ir užjūrių užkariavimo metu (14-16 šimt.) buvo netekusi beveik keturis penktadalius savo vyrų, jie iš karto nedarė jokių rasinių skirtumų. Jie net skatino, kad žuvusių karių bei jūrininkų dukros, vadinamos "karaliaus našlaitės", tektėtų už sveitimšalių. Vienintelė prievarta, kurią jie taikė sveitimšaliams buvo spaudimas apsikrikštyti katalikais. Tokiu būdu, teoretiškai žiūrint, portugalų kolonijos turėjo progos sutapti su jas valdančiu kraštu. Vadinamas valdantis sluoksnius toks ir yra, rasiniu atžvilgiu jis maišytas, tačiau portugalai nesugebėjo pakelti savo valdomų kraštų gyventojų kultūros bei civilizacijos lygį ir tokiu būdu davė progos veikti bolševikų agitatoriams, kurie naudodamiesi gyventojų tamsumu skleidžia rasinės neapykantos idėjas. Būdinga nūdieniam pasauliui, kad Portugalijos užjūrių teritorijas nori atimti ne tik bolševikai, bet ir vadinamas Vakarų pasaulis laiko jas nonsensu.

Atrodo, jog likimas nori, kad kiekviena tauta prieš įsijungdama į didesnę tautų junginį, visų pirma turi kurį laiką pasidžiaugti visiška nepriklausomybe.

Bolševikai gailisi Stalino aukų, bet tik kaikiurių

Išsikraustę Stalino palaikus iš pagarbios vietos, bolševikai tebesistengia, nors po laiko, apgailėstaisiais ir pagerbimais "atlyginti" nukentėjusiems nuo Stalino režimo. Tačiau jie tebetyli, lyg vandens į burnas prisisėmę apie milijonus aukų, kurioms sunaikinti ir patys uoliai darbuotis bei tebesidarbuoja. Atgaila liečia tik nedaugelį atrinkti partiečių, savo laiku netyčia nepataikusių "į koją" su Stalino žingsniu. Tie, kuriems geriau sekėsi tas žygiavimas su Stalinu, dabar aprauda savo nesėkminguosius bendrininkus, ir tik tai juos. Ir Lietuvos bolševikai pirmūnai, buvę patys uoliausi Stalino bendrininkai ar šlovintojai, neseniai dar po kartą aprauda Uborevičių, Putną ir netgi ekskuningą Vilnų, dabar surengę (jau kelintą kartą kartojamą) reabilitacijos vakarą Žigmui Aleksai-Angariečiui pagarbinti (jo 80 metų amžiaus sukakties proga). Vakaras buvo iškilmingas, ir jis buvo surengtas Vilniuje, birželio 25 dieną, kai prie Dubysos ir Rambyne partijos pareigūnai organizavo kitas linksmes iškilmes -- Joninių pakaitalą.

Igoje, Z. Angariečio nuopelnus partijai iškeliančioje paskaitoje, Sniečkus tarp ko kita išsitarė: "Stalino asmenybės kulto laikotarpio teisėtumo pažeidimai padarė sunkius nuostolius komunistų partijos kadrams. Neteisėtumo aukomis tapo ir eilė žymių Lietuvos komunistų partijos veikėjų, gyvenusių Tarybų Sąjungoje. Jų tarpe buvo ir Zigmą Angarietis. Jis žuvo 1940 m. gegužės 22 d., vos trys savaitės iki darbo žmonių pergalės Lietuvoje", t.y., ligi Stalino kariuonos įsibrovimo į Lietuvą.

Labai būdingas yra Sniečkaus santūrumas, kai jis užsimena apie tuos "teisėtumo pažeidimus" Nei Sniečkus, nei kiti bolševikiniai kvailingai Lietuvoje niekad nepasidavė pagundai iškoneveikti Staliną "iš visos širdies". Jų prisitaikyme prie dabartinės Chruščiovo linijos visą laiką tebežymus dairymasis atgal ir pirmyn ir aiškios pastangos... per daug neišsikioti net ir prieš Staliną. Dar santūriau kalbėjo mažiau drąsos teturintieji Lietuvos bolševikai, buvę pagrindininkai stalinistai: I. Gaška, E. Ozarskis, J. Stimburys, M. Chodosaitė -- visi jau partijos karštiniai.

Atsargiai, už kampo pavojus!

Baltos burės plazda...

L. Knopfmilero nuotrauka

PASAKĖ TIESĄ LENKAMS APIE JŲ FILMĄ "KRYŽIUOČIAI"

Žalgirio mūšio sukakties proga Lenkijos valdinės filmų studijos "Film" pagamintas (Aleksandro Fordo režisūra) filmas "Kryžiuočiai" buvo rodomas ir Vilniuje. Prieš kiek laiko A. Venclova, filmą recenzuodamas, pastebėjo, kad lietuvių vaidmuo Žalgirio mūšyje pavaizduotas tendencingai, nepagrįstai sumenkintas. Anot Venclovos, bene bus režisoriui turėjusios įtakos senos lenkų "buržuazinės nacionalinės" pažiūros į lietuvių...

Daug esmingiau tuo požiūriu filmo režisūrą sukritikavo Vytautas Sirijos Gira (pats besistengiąs specializuotis filmų srityje: pagal jo tekstą, tiesa, labai smarkiai perredaguotą, buvo pagaminas filmas "Adomas nori būti žmogum", pernai parodytas ir Kanadoje). Ir jis tai padarė ne namie, ne savųjų tarpe, o parašė patiems lenkams, į visuomeninį kultūros savitrašį Argumenty, leidžiamą Varšuvoje (1962 m. gegužės 13 d., Nr. 19).

Vakaruose lenkai pripažįsta, kad V.S. Giros pastabas "gerai parašytos ir teisingos". Kaikurie čia leidžiami lenkų laikraščiai citavo tas pastabas. O pastabos yra štai kokios:

Jau dvi savaitės Vilniaus ekranuose rodomas Aleksandro Fordo filmas "Kryžiuočiai". Pūga, kuri plačioji ir spalvotoji filmo juostoj užpusto Jurandą iš Spychovo, kaip du vandens lašai (ar greičiau kaip dvi didžiulės snieginės) panaši į liūtį, besiliejančią iš dangaus į mūsų senojo miesto gatves. Tačiau, nepaisydami nešalankaus oro, žmonės einą iš šiltų kambarių ir skuba į kinus.

Bet manau, kad "Kryžiuočių" reginio lankomumas būtų lygiai gausus net ir liepos karščiuose. (Be to, liepos karščius seniai pamiršom). Žmonės mėgsta tokius spalvotus istorinius reginius, kur vienaakiai didvyriai fantastiškose "muštynėse" sutvarko kone ištisą Kryžiuočių Ordiną. Moksleivių vaizduotei naudinga pamatyti, kaip atrodo skydai, plunksniniai kuodai ir šalmai. Vyresnieji tyliai dūsauja, prisimindami geruosius laikus, kai nebuvo nei antiumantizmo, nei Kafkos, nei Makso Frischo, o buvo tikrai gerbiamas Sienevičius. Žodžiu -- kiekvienam kas nors miela.

O visdėlto...

Ne mano lietuviškas reikalas kišti į diskusijas apie lenkų kinematografijos kelius, ar apie Aleksandro Fordo santykius su devyniais rūščiais vyrais išgeriamo "Filmo". Man rūpi visai kas kita, -- kodėl, kam ir už ką (kaip sakydavo tūlos gražuolės merginos mano jaunystės laikais) Fordas iškraipė savo filmo istorinį vaizdą lietuvių atžvilgiu? Prisiminkim porą momentų iš

to, visuomenėje nusisėkusio, filmo: laukinių žmonių ermideris miške, "dainuojančių" grubiais ir nesuvokiama garsais, meškos kailį ant pliko kūno; penktieji statistai, nuėmę lyg kirpėjai iš mėgėjų teatro farso, pasirodantį sekundės dalelę (tai turi būti Vytautas)...

Dėl laukiniško "dainavimo" atsakysim trumpai: lietuvių dainos yra vienos iš seniausių Europoje. Ne tik tais laikais, kurie rodomi ekrane, o daug seniau lietuviai dainavo, ir dainavo gražiai. Jau senais laikais lietuvių dainos turėjo didžiulę įtaką lenkų poezijai, o atsirado tos dainos juk ne Adomo Mickevičiaus laikais! Ir nebuvo reikalo, kad režisorius tai pamirštų. Meškos kailis ant pliko kūno tik parodo, kad filmo režisorius net nepanorėjo nuvažiuoti Krokuvoje ir pasižiūrėti į Jogailos sarkofagą -- kaip atrodo tų laikų Lietuvos kariai. Ant sarkofago matyti, kad lietuviai buvo apsirengę, kaip pritiko to meto civilizuotiems žmonėms. Žigmunto Senojo maldaknygėje (Britų Muziejaus rinkiniuose) irgi parodyti lietuviai kariai. Kad Aleksandras Fordas neatsikirsytų, jog tai lenkai apėngę tuos lietuvių karius, pridėsiu, kad archeologiniai duomenys rodo, jog tekstilės gaminiai Lietuvoje buvo žinomi jau VII-me amžiuje. Ta proga pridursiu, kad anų laikų Lietuva eksportavo linus į Hanzos miestus, kad ne tik tekstilės gaminiai senovės Lietuvoje buvo aukšto lygio, bet net ir toks menas, kaip, pavyzdžiui, siuvinėjimas. Vytautas net po piežinių į Romą nusintę dvi siuvinėtojas lietuvaites, to meno meistres. Ne ant meškos gi kailių jos siuvinėjo.

Tokių ir panašių pavyzdžių galima būtų prirašyti daugybę, bet gal ir to pakaks. Ikonografinės medžiagos Lenkijoje tiek ir tiek. Negi to nežinojo režisoriaus filmo, kuriam išleista milijonai zlotų?

Gali būti kontraargumentų; kad tai filmas pagal Sienevičių. -- Irgi netiesa meisteri! Kurgi sienevičinis Vytautas? Tiesa, apie jį kalbama filme daug, bet kur jisai? Ar tasai vaikinas su ūsiukais a la Don Pedro? O jei gu lietuvių karius vaizdavo pagal Matejką (kuris, nota bene, nebuvo istorikas), tai kodėl pamiršo centrinę Matejkos paveikslą figūrą?

Nemalonus skonis pasilieka vilniečiui žiūrovui, pasižiūrėjus to filmo. Istoriniai momentai patiekti visiškai neleistinu būdu. Juo labiau, kad tik lietuvių atžvilgiu. O šiaip jau, pramoga seanse buvo gera... Nekantriai laukiame lenkų spaudą. Laukiame šiuo atveju visiškai ramūs, nes... apsieis jau be lietuvių!

RYTŲ EUROPOS TRAGEDIJA (14)

SLAPTAŽODIS "MAZURKA"

Su neramiai plakančiomis širdimis klausosi lenkai artilerijos ugnies anapus Vislos.

Rugsėjo 12 priekiniai rusų daliniai pasiekė Vislos krantą. Raudonoji armija tuo pat metu pasiekia numesianti ginklų ir maisto.

Pilni lūkesčių žvalgosi lenkai, ryšių tarnybos vyrai ir moterys, išdėstę šviesų signalus lėktuvams, į naktinį dangų.

Tačiau netrukus pasigirsta prislopinti keiksmas, kai lenkams paaiškėja, kad sovietų lėktuvai mėto kolkosvaidžius, automatinius šautuvus ir granatsvaidžius be jokių parašiutų. Brangūs ginklai sudūžta į griuvėsių akmenis ir rusiškos kilmės šaudmenys netinka šautuvams ir pistoletams gautiems iš britų (Bor-komorowski, The secret army, London, 1951).

Vienas civilis atneša maistą, taip pat numestą rusų. Kareiviai atrišką jį ir ištraukia gabalą juodos ir kietos, kaip akmuo duonos. Godžios rankos griebia ją, bet po kelių minučių sukeiksmas meta šalin. Duonos negalima valgyti.

- Tai, ką jie mums atsiuntė, - karčiai prabyla vienas balsas, - suakmenėjusią duoną! Velniai! Jų širdys taip pat suakmenėjusios.

Virš galvų vis dar tebesisukinėja rusiškas lėktuvas. Liesos kumštys kyla viršun grūdomos.

Londonas tuo metu taip pat buvo paskelbęs, kad atskris

šimtai skraidančiųjų tvirtovių, kurios Varšuvon numes šaudmenų, maisto ir vaistų. Veltui generolo Boro štabo karininkai laukia sutarto ženklų BBC transliacijose.

Pagalau rugsėjo 17 rytą grojamas šlageris: "Ir vakare vėl mazurka!" Tai signalas, kad lėktuvai tuoj išskris.

Vaiski rudens saulė rugsėjo 18 šviečia virš Varšuvos griuvėsių. Iš tolumos pasigirsta duslus užimas horizonte. Jis artėja, stiprėja, virsta milžinišku griaudimu.

Vėl puola vyrai ir moterys į gatves, rankas pridėję prie akių, žvalgosi į mėlyną dangų, kuriam tvarkinga rikiuote plaukia siddabriniai amerikinių bombonešių liemenys.

Baltai taškai krinta iš lėktuvų. Parašiotai leidžiasi žemėn. Vokiečių priešlėktuvinė šauda, lyg pasiutusi.

- Amerikiečiai! - džiūgaujama žmonės. Jie neužmiršo mūsų! Ana, ten kabo maisto ryšulys, ten sūpuojasi ginklai. Dabar galėsime išsilaikyti, kol rusai pagaliau peržengs Vislą.

Tačiau džiaugsmo šūktai greit nutyla.

- Jie slenka šalin! - prasižioja kažkas, lyg ir netikėdamas savo akimis, bet jau be galo nusivylęs. Šimtai akių porų seka parašiotus, kurie leidžiasi į vokiečių tebelaikomą miesto kvartalą. Tylėdami grįžta lenkai į rūsius, sulinkę, lyg milžiniškos kumštis spaudžiami.

Generolas Boras pro žiūroną

stebi lėktuvus, kurie dabar leidžiasi į rusų aerodromus anapus Vislos. Tik po ilgų derybų Stalinas leido amerikiečiams mašinoms nusileisti sovietų aerodromuose (S. Mikolajczyk, The rape of Poland, New York, 1948).

Generolo lūpos dreba, kai jis tyliai, lyg sau, lyg aplinkui stovintiems karininkams sako:

- Dabar pamatėme kokią pagalbą galėjome gauti. Ji atėjo savaite pervėlai.

Sukilėlių pasipriešinimas palapsniui silpsta. Vienintelį lenkų prietilį prie Vislos kranto vokiečiai užspaudžia, sovietams per upę nepaleidžiant nė vieno šūvio. (T. Bor-Komorowski, The secret army).

Generolas Boras siunčia Londonan naują telegramą:

"Varšuva, 1944 rugsėjo 28. Mokotovas krito rugsėjo 27. Kova tęsiama dviejuose izoliuotose sektoriuose, bet netrukus bus neįmanoma. Badas, Jeigu negausime tikros pagalbos sovietų atpalaiduojamuoju puolimu ligi spalio 1 dienos, turėsime kovą nutraukti. Mes pranešėme Rokosvoskiui, kad ilgiau nebegalėsime išsilaikyti.

Tėvynės Armijos vadas." Į beviltiškus pagalbos šauksmus maršalas Rokosovskis nieko neatsakė.

Rugsėjo 29. Nepasitikinčios vokiečių sargybos dailosi į lenkų linijas. Vyrai su raudonais baltais raiščiais ant rankovių mousuoja balta vėliava. Jie atsargiai artėja prie barikadų.

- Generolo Boro pasiuntiniai. Prašome praleisti parlamentarus deryboms dėl kautynių paliaubų.

Lenkų prašymas per radiją

perduodamas. Bacho-Zelewskio štabui.

- Na, pagaliau, - atsidūsta Bach-Zelewskis ir duoda įsakymą praleisti parlamentarus, kurių akys užrišamos juodomis skaromis.

Kapituliacijos sąlygos, kurias lenkų atstovui plk. Iranek-Osmeckiui išdėsto vokiečiai, nėra baisios, tačiau gan. Bor tebedelsia. Jis vis dar tebelaukia ženklų iš rusų. Išties ilgą naktį.

Tylėdami sėdi lenkų karininkai aplink mažą radijo aparatą. Lauke siaučia kautynės, karbido lempos meta nykią šviesą į sulysusius veidus. Gen. Bor pagaliau atsisotja:

- Baigta. Neturime kito pasirinkimo.

Spalio 2 dienos 8 valandą lenkų delegacija Bacho-Zelewskio štabe, Ozarowe, pasirašo kapituliaciją. Mirtinė tyla užgula miestą. Po 63 kietos kovos dienų nutyla ginklai. Iš gen. Boro štabo radistų perduoda pasauliui paskutinį pranešimą:

"Du mėnesius buvome laisvi. Šiandien turime vėl eiti į belaisvę. Bet vokiečiai Varšuvos nepaėmė - jie užėmė tik griuvėsių krūvą. Varšuvos jau nebėra."

Po to jis kirviu sudaužo radijo siųstuva.

Griuvėsiais nusėtose gatvėse renkasi išlikusieji su ginklais. Jie išlenda iš rūšių ir duobių, tylėdami stoja į kolonas. Išblyškę ir nuo bado nusilpę.

Tada pasigirsta komandos. Prasideda žygis į belaisvę. Ten, už kelių žingsnių, už vokiečių barikadų.

Suskamba giesmė, paskutinis sušukimas prieš likimą, paskutinis šūksmas prieš istorijos ne-

teisybę:

- Lenkija dar nežuvo! Ne, Lenkija jau nužudė. Laisvės likvidatorius jau stovi anapus Vislos, telaukdamas tik ženklų įžengti politinė Rytų Europos scenon.

Ties londoniško BBC mikrofonu stovi kresnas vyras, pateitiškai deklamudamas:

- Varšuvos didvyriai! 63 kovos dienos nebus veltui nuėjusios. Savo didvyrišku pasipriešinimu jūs pasauliui iš naujo parodėte, kad lenkai mieliau mirs, negu eis į vergiją.

Bet Varšuvos didvyriai jaunėgirdi egziliinės vyriausybės premjero Stanislovo Mikolajczyko žodžių, kuriam už dviejų savaitių britų karo ministeris Winston Churchill prikiš:

- Savo atkaklumu norite sužlugdyti visą Europą. Jūs neturite jokio atsakomybės jausmo... Savo galvose teturite tik skurdžius, menkus, egoistinius interesus... Jūsų vieta beprotamyje...

Vasaros žaidynės
Toronte

Šiaurės Amerikos lietuvių 1962 metų lengvosios atletikos žaidynės įvyks 7-8 liepos, Toronte. Varžybos vyks suaugusių vyrų ir moterų, ir jaunių bei merginų A ir B klasėse.

Futbolo ir teniso žaidynės įvyks per Labor Day savaitgalį, Windsore, Kanadoje, vykstančios lietuvių dienos proga. Windsore bus paskutinės 1962 metų sporto žaidynės ir ten bus įteikta didžioji pereinamoji JAV L. Bendruomenės taurė klubui, surinkusiam visose žaidynėse didžiausią taškų skaičių.

1938 metais Kaune įvyko pirmoji lietuvių pasaulinė olimpiada. 1958 metais mes iškilmingai atšventėme 20 metų sukaktuves čia Amerikoje. Nepriklausomoje Lietuvoje buvo numatyta kas ke-

turi metal daryti lietuviškas olimpijadas. Prisimindamas keturių metų lietuvišką olimpinę tradiciją, FASKAS ypatingai pažymi kas ketvirtus metus, taigi 1962 metus. Visi šii metų žaidynių laimėtojai yra apdovanojami olimpiniais medaliais. FASKAS tikisi, kad būsimomis sportinėmis varžybomis susidomės tiek sportininkai, tiek mūsų lietuviška visuomenė ir kviečia visus sportininkus kuo skaitlingiausiai dalyvauti, bei mūsų visuomenę apsilankyti visose žaidynėse.

Lietuviškas sportinis gyvenimas yra energingas ir gyvas. Didžiausias akstinas mūsų sportinį gyvenimą palaikyti ir toliau jį plėsti yra atatinamas mūsų visuomenės susidomėjimas visais mūsų sporto įvykiais.

Grand Opening....

GREATER CLEVELAND'S
NEWEST and FINEST
Neighborhood
SAVINGS ASSOCIATION
26000 LAKE SHORE BLVD.

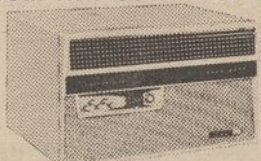
Grand Prize Drawing... NO OBLIGATION WHEN YOU REGISTER

At Any of Our 4 Offices...

DRAWING TO BE HELD AT LAKE SHORE OFFICE—9:30 A.M. TUESDAY, JULY 17

1st PRIZE - General Electric
Book-Shelf FOOD FREEZER

13.7 Cubic Foot Food Storage. Many desirable features, including book-shelf design for easy access to entire contents. One year warranty, and a three year spoilage warranty within 48 hours of breakdown or power failure.

2nd PRIZE - Westinghouse
ROOM AIR CONDITIONER

A deluxe air conditioner which features air-jet vanes, push-button controls and adjustable thermostat. Cools and dehumidifies large room. Adjustable mounting kit included for easy window installation.

3rd PRIZE - General Electric
Mobile
Maid
AUTOMATIC
DISHWASHER

Has automatic retractable cord, quick-loading racks for service for 12, handles-up silverware basket, power shower, and many other features. No plumbing required.

Five 4th PRIZES - General Electric AUTOMATIC CAN OPENERS

Opens cans quickly, at a touch, with power piercing action. Easy to clean stand. Can cover is automatically removed with built-in magnet.

Five 5th PRIZES - 52-Piece Sets of INTERNATIONAL SILVERPLATE in Mahogany Chests

Service for eight includes dinner knives, forks, soup spoons, teaspoons, salad forks, tablespoons, butter knife and sugar spoon.

Five 6th PRIZES - 6-Piece Fibre Glass HOSTESS T-V TRAY SET

Rich gold and black antique key and coins on white fibre glass with silver flecks. Six-piece set of 4 tray tables, roll-rock and hostess cart. Folds to stand as decorative unit.

Twenty-Five 7th Prizes - Kodak Hawkeye FLASH CAMERA OUTFITS

Kodak's newest snapshot camera with built-in flash holder, plus clip-on neck strap, 6 flash bulbs, 2 batteries, 1 roll Verichrome Pan and illustrated instruction manual.

You Are Invited to Help Us
Celebrate at Any of Our
4 Offices... THROUGH
JULY 16, 1962

SAVE
SAFELY
and take your choice of these
FREE GIFTS

... when you deposit \$50 or more
in a New or Existing Savings Account.

1 GAL. THERMOS JUG
This "Vagabond" jug by American Thermos has Fiberglass insulation and enameled steel construction with shoulder spout for easy pouring.

SET OF 8 TUMBLERS
Anchor-Hocking "Festive" 12-ounce heavy base tumblers are richly decorated in 22-K. gold. Packaged in attractive gift box.

CAR-ROBE BLANKET WITH CASE
An attractive multi-colored plaid blanket for beach, sports, lawn or home use, 72" x 54" in convenient carrying case.

PORTABLE CHARCOAL GRILL
Nickel-chrome finished grid and demountable legs with black enamel firebowl, this Nelson charcoal grill is well reinforced for durability.

Free Souvenirs for All...
at the
NEW LAKE SHORE OFFICE

ST. CLAIR SAVINGS

Main Office: 813 EAST 185th STREET • St. Clair Office: 6235 ST. CLAIR AVENUE • Euclid Office: 25000 EUCLID AVENUE • Lake Shore Office: 26000 LAKE SHORE BLVD.

ALL SAVINGS DEPOSITED THRU JULY 16th .. EARN 4% FROM JULY 1st

DIRVA

— THE FIELD —
Established in 1915
6907 Superior Avenue
Cleveland 3, Ohio
HENDERSON 1-6344

Lithuanian Newspaper • Issued in Cleveland every Mon., Wed., and Fri. except in case of Holidays • Published by American Lithuanian Press Radio Ass'n VILTIS, Inc. (Non-profit) • Editor-in-chief: Jonas Čiuberkis • Subscription per year: \$10.00. Single copy 10 cents • Second Class Postage Paid at Cleveland, Ohio.

Prenumerata metams: \$10.00. Laikraštis išeina tris kartus savaitėje: pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais, išskyrus šventes.

Redaguoja: Jonas Čiuberkis, Vytautas Gedgaudas ir Jonas P. Palukaitis.

Redakcinę kolegiją sudaro: P. Bastys, E. Čekienė, A. Laičūnas, R. Micėlis, V. Rastenis ir St. Santvaras.

PETKUS
LAIDOJIMO ISTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel GR 6-2345-6
CICERO ILLINOIS
1410 S. 50 Ave., Tel TO 3-2108-9
TRYŠ MODERNIOS KOPLYČIOS

**VIEŠĖDAMI CHICAGOJE
APLANKYKITE
PARAMA**

MIDWEST MAISTO ir LIKERIŲ
KRAUTUVĖ

2515 West 69 St. Marquette Parke
Telef. RE 7-1731

SAV. J. JANUŠAITIS ir J. MAŽEIKAS
Čia gėrimus pirksite tikrai pigiai!
TIK KELETAS PAVYZDŽIŲ:

1. BISQUIT 3 star Cognac 5th 4.98
2. CHIANTI Imported Wine Quo. . . 0.98
3. MARTINI or
MANHATTAN KVORTA ... 5th 2.98
4. GERMAN BRANDY
10 metų senumo 5th 4.39
5. DUJARDIN GERMAN
BRANDY 5th 5.29
6. LONDON DRY GIN
80 proof KVORTA 5th 3.59
7. KRON-BRANNVIN
AQUAVIT 5th 3.98
8. IMPORT. PRANC. LIKERIAI 5th 2.98
9. BORDEAUX pranc. vynai .. 5th 0.98

Ir virš 100 rūšių užsieninių bei vietinių gėrimų žemiausiomis kainomis! Nepaprastai didelis pasirinkimas!

AKTUALI MEDŽIAGA GYVESNIEMS DARBAMS IŠKILTI

Veik visi mūsų laikraščiai jau paskelbė PLB Kultūros Tarybos pranešimą, kuriame patiekiami visa eilė pozityvių sugestijų švietimo, lietuvių kalbos, meno, mokslo, spaudos, leidinių, kultūros išlaikymo srityse. Kai kurios sugestijos lyg ir nebe naujos, bet niekad nekenkia jas pakartoti, kai kurios sugestijos vertos ypatingo dėmesio.

Telkiant ypatingą dėmesį į liuanistines mokyklas, švietimo vadovai ir tėvai privalėtų atkreipti didesnę dėmesį į L. B-nės apylinkių reikšmę tame darbe. Ne mažą dalimi nuo tėvų dėmesio priklauso, kiek apylinkės vadovybės savo sąmatoje numato skirti vietos švietimo reikalams ir kiek brangiai kainuojančiam propagandiniam žestui. Jei, pvz., apylinkė iš savo sąmatos skiria \$1,000.00 Lietuvių Fondui, vietoj kad tą sumą paskyrus vietos liuanistinei mokyklai — jau yra diskutuotinas klausimas. Lietuvių Fondui apylinkė gali padėti pastangų surinkti ir didesnę sumą, bet kitokiomis pastangomis, nei nurašant tokią sumą iš savo sąmatos, kurioje praktiškai dažniausia tokios sumos ir nėra.

Manau, joks laikraštis neatsisakys padėti visas pastangas siekiant lietuvių kalbos grynūmumui išlaikyti ar rašybai suvienodinti. Bet darbo sąlygos redakcijose yra nevienodos. Daugeliu atvejų mūsų kalbininkų talka (atvirai kalbant) būtų lai naudinga. Apgailėtina, kad daugelis mūsų kalbininkų, užsiėmę kitais darbais ir įvairiomis pareigomis, net raginami, nesuranda kelių minučių laiko paskirti kalbos klausimų nagrinėjimui, nors tam reikalui duryr į spaudą visad svingingai atdaros.

Meno, mokslo, leidinių, kultūrinių vertybių išlaikymas, apart eilės techninio pobūdžio klausimų, liečiančių leidyklų užsimojimus ir muziejinės medžiagos rinkimą, visa tai dideli darbai ir užsimojimai, verti didelio dėmesio, bet reikalingi ir kruopštaus plauto ir aiškaus kompetencijų pasiskirstymo. Be detalesnio visų tų sričių ir jų užduočių planavimo ir paskirstymo sugestijos ir liks sugestijomis.

Būtų naudinga, jei PLB Kultūros Taryba, susidedanti iš septynių iškilų mūsų kultūrininkų, rastų galimybių paskiras savo pranešimo šakas detalčiau paanalizuoti, pagal artimesnę vienam ar kitam Tarybos nariui kultūrinę šaką pasiskirstę, eitų į konkretesnes detales ir pasisakytų, kad ir, pvz., kompetencijos klausimais, leidžiant lietuvių literatūros istoriją, meno istoriją ar kad ir enciklopedinio pobūdžio leidinius apie Lietuvą mūsų jaunimui. Panašių leidinių yra tekę matyti išleistų rankraščių teisėmis. Gaila tik, kad tokiuose leidiniuose pasitaiko prasilenkimų su istorine tiesa ir juose dažnai įsisuka bereikalingi politinių tendencijų vėjai.

PLB Kultūros Tarybos nusakytos gairės apima visas mūsų švietimo ir kultūrinio gyvenimo šakas. Kaip jas seksis įgyvendinti, priklausys ne nuo stebėjimo, bet nuo gyvo ir kūrybingo susidomėjimo visais iškeltais klausimais. Kol kas mūsų spauda tik persispausdino pranešimą ištisai. Reakcijos dar jokios... (jė)

AR TIKSLU NEPARODYTI PILNO VEIDO?

Vienas iš subtiliausių periodinės spaudos straipsnių žanras, be abejonės, yra nekrologas. Jis, žinoma, kitoks ir negali būti, nes nekrologu — palydimas žmogus į amžiną, tuo pačiu, pakartojamas ir iškeliamas aiškėn velionies šioje žemėje nueitasis kelias, nežinūnt, ar jis buvo trumpas ar ilgas.

Nekrologus dažniausia rašo mirusiojo draugai ar geri pažįstami, taigi, artimi žmonės. O jeigu būtų ir ne taip — jei rašytų ir tolimesnis asmuo — jis, prisilaidydamas labai teisingo patarimo (versto iš lotynų kalbos), jog: "Apie mirusius arba gerai, arba nieko", apie mirusiojo viešnagę šioje žemėje — rašytų palankiai.

Be to, anot L. Boerne, ar mes juokaujame, ar esame rimti; ar mes tik šliaužiame, ar šuoliais keliaujame; ar mes gaištame, ar audringai veržiamės pirmyn; ar mes tikime, ar abejojame — visi susitiksime kapuose... Taigi, dar ir dėlto visi rašo apie mirusiuosius gerai, gražiai, subtiliai. O kadangi taip, tai, atrodo, ir nevertėtų slėpti savo tikrojo ir pilno veido, pasirašant po nekrologais.

Inicialai ir slapyvardžiai — neperdaug girtini (greičiau — peiktini) po įvairiausio laikraštinio žanro straipsniais. Tai ką jau bekalbėti apie nekrologus?

Prieš slapyvardžius yra gana griežtai pasisakęs mūsų kultūrinio ir plunksnos darbo veteranas, prof. M. Biržiška. Tokiam griežtam pasisakymui, berods, pritarė ir "Dirvos" bendradarbių klubas, Chicagoje.

Žinoma, slapyvardinių, o, tuo labiau, inicialinių parašų po straipsniais-neišnaikinsime, nes jie-prigiję ir įgavę toji sritį tarytum "pilietybės teises". Kai kurie rašiniai, dėl kurių nors rimtų priežasčių, pasirašytini inicialais arba — ir slapyvardžiais. Tačiau, žinoma, reikėtų šitokią

praktiką, kiek galint, retinti, o ypač po tokio žanro straipsniais, kaip nekrologai.

Juk jeigu žmogus rašo apie mirusį, rašo nuoširdžiai, atverdama subtiliuosius savo sielos kampelius, tad kodėl gi jis bijo parodyti savo tikrojo veido? Parodyti veidą mirusiojo giminėms ir artimiesiems, o, tuo pačiu, ir visiems tiems, kurie spaudą skaito?

Kodėl taip? Kodėl rašančiųjų tikrieji veidai pridengiami?

Pr. Alšėnas
Kanada

ŠVIESUOLIAI IR PRASČIOKELIAI

Nenoromis turui dar kartą pasisakyti lietuviškosios sąmonės klausimu, kiek tai liečia "šviesuolius" ir "prasčiokėlius".

K.M. birž. 20 d. Dirvoje mano anksčiau šiuo klausimupareiktas mintis klaidingai interpretavo ir parafrazavo. To rezultate aš buvau paverstas kuone lietuvių tautos išdaviku, pav. "Be reikalo R. Kezys gina ir bando globoti tuos, kurie bando ar bandys bėgti iš mūsų tarpo". Gal K.M. galėtų nurodyti mano laiško citatą, iš kurios jis tokią išvadą galėtų padaryti? Jei to jis negali padaryti, patarčiau K.M. atidžiau skaityti ir tiksliau savo mintis reikšti, nes priešingu atveju keliame bereikalingus ginčus, prisidedame prie kultūrinio nuomūnio ir neproduktingai naudojame brangią laikraščio vietą.

Taip kaip K.M. pacitavo A. Rukšėno paragrafą, taip jis galėjo padaryti ir su mano laiško paskutiniu paragrafu, kuris susumuoja to laiško pagrindinę mintį, ir tokiu būdu K.M. iškelti klaidingi samprotavimai būtų buvę visai nereikalingi. Štai tas paragrafas: "Reikia džiaugtis kiekvienu, kuris apsisprendžia ugdyti lietuviškas vertybes. Bet daugiau džiaugsmo reikia reikšti tada, kai tokį sprendimą padaro daug žadanti asmenybė". Ką gi bendro turi ši citata su aukščiau paduota K.M. laiško ištrauka?

Romas Kezys
New York

Paraginkit savo pažįstamus užsiprenumeruoti DIRVĄ.

B. Armonienė pasirašo skaitytojams savo pergyvenimų knygą "Leave Your Tears in Moscow".

KAIP SEKASI "PALIK AŠARAS MASKVOJE" KNYGAI?

Pasikalbėjimas su autoriumi dr. inž. Algirdu Nasvyčiu

Virš pusės metų praėjus nuo knygos "Palik Ašaras Maskvoje" pasirodymo ir ją teigiamai įvertinus tiek lietuvių tiek amerikonių visuomenėje, manau būtų įdomu sužinoti, kaip tai knygai šiuo metu sekasi. Prieš porą dienų vėl aplankiau inž. Nasvytį, tikėdamas susilaukti naujesnių informacijų.

— Ar galite pasakyti, kaip šiuo metu vyksta knygos platinimas?

Turiu prisipažinti, kad neperblogiausiai. Pirmoji dešimties tūkstančių laida jau buvo išparduota kovo mėnesį ir balandžio mėnesį išėjo antroji laida. Didžiausios Amerikos leidyklos Doubleday Inc. vadovaujami Literary Guild knygos klubai pasirinko Armonienės atsiminimus kaip pakaitalą — alternatę — o vienas tos knygos mėnesinis klubas "Family Reading Club", pasirinko ją kaip sausio mėnesio knygą. "Literary Guild" klubai užtikrino leidyklai mažiausiai 18,000 knygų. Kaip žinoma, šią žiemą knygos santrauka, panašiai į "Life" tilpusią santrauką, tik su daugiau nuotraukų, pasirodė "Schweizer Illustrierte Zeitung" ir olandų žurnale "Margret".

— Kaip Tamsta vertini lietuviškos visuomenės dėmesį Armonienės knygai ir visuomenės palankumą.

Tiek aš, tiek p. Armonienė esame giliai sujaudinti mūsų visuomenės pritaurimu, ir labai dėkingi visuomenei už paramą. Visi mes dirbame bendram tikslui — informuoti pasaulį apie Lietuvius tautos kančias ir labai malonu, kada pradėti žygiui susilaukia visuomenės paramos ir atgarsio. Ypatingai tenka vertinti L. Prapuolenio vadovaujamo komiteto darbus, surinkus virš 2,000 dolerių ir jau nupirkus virš 1000 knygų. Tos knygos bus išdalintos Amerikos veikėjams. Manau, kad tas žygis buvo būtinai reikalingas kaip būtina priemonė sulaužyti tylos boikotą Amerikos kritikų ir daugumos knygynų. Tas boikotas neleido knygai pakankamai išgarsėti. Lippincotto leidykla kiekvieną išleistą knygą paprastai siunčia 30 žinomiausių Amerikos laikraščių ir žurnalų, kurie turi kritikos skyrius. Leidykla sako, kad jų išleistą knygą parencenzuoja mažiausiai 8 iki 10 laikraščių. Kadangi kritikos santrauka buvo "Life", buvo tikėtasi kad beveik visi žurnalai knygą pakritikuos. Didžiausiam leidyklos nusteibimui, kritiką patalpino tik vienas dienraštis — Clevelando

"Plain Dealer". Po kelių mėnesių, didelių pastangų dėka, ilgesnė kritika tilpo "New York Herald Tribune" ir trumpa "Columbus Dispatcher". Amerikoje yra tokia nerašyta taisyklė, kad jei knygą nerecenzuoja "New York Times", "New York Herald Tribune" ir "Saturday Review", knygynai knygos neplatina. Rezultate, 97% Amerikos knygynų Armonienės knygos nepardavinėja. Paskutiniu momentu leidykla nustebo antrą kartą, nes nežinūnt į šiuos faktus, knygos pardavimas nestoja, bet plečiasi ir iš paskutinių rezultatų leidyklai atrodo, kad "Palik Ašaras Maskvoje" bus viena iš daugiausia perkamų knygų.

— Kokia tamstos nuomonė apie knygos kritiką, kurią paskelbė jaunosios kartos atstovas Margis Matulionis Chicagoje?

Aš sveikinu kiekvieną kritišką pasisakymą. Iš diskusijų, iš problemų nagrinėjimo kyla geresni sprendimai ir gali būti panaudojamos sėkmingesnės priemonės užsibrėžtam tikslui pasiekti. Deja, šį kartą aš negaliu sutikti su visais trimis pagrindiniais M. Matulionio teiginiais. Žinoma, aš sutinku, kad knygos kalba nėra labai turtinga. Aš tikrai nesugebėčiau praturtinti anglų kalbos. Aš labai mažai pažįstu anglų grožinės literatūros kalbą. Mano kalbos patyrimas remiasi laikraščiais ir magaziniais, bet trumpas ir labai paprastas stilius buvo pasirinktas sąmoningai. Pirmiausia padaryti knygą prieinamą plačiosioms amerikiečių masėms, Nežmirškime,

kad kaip ir kitose tautose, taip ir amerikiečiuose labai daug žmonių knygų neskaito.

Aš nesutinku, kad knygos stilius yra toks blogas, kad jis gali būti trūkumas daugiau išsilavinusiems skaitytojams. Tiek "Life" magazinas, tiek Lippincott leidykla ir virš 30 metų patyrimo turinti knygos redaktorė, Miss Thy Hohoff, kuri redagavusi eilę best-sellerių, ypatingai vertino knygos stiliaus paprastumą ir lengvumą ir savo redakcijoje stengėsi kaip galėdama daugiau tas stiliaus ypatybes palikti. Nebūdamas rašytoju iš pašaukimo, ir dar daugiau, verčiamas rašyti susidėjusių aplinkybių dėka, aš kur tik galėjau, vartojuu experimentinį metodą. Knygos manuskriptas buvo parodytas keturiasdešimčiai amerikiečių bibliotekininkų, žurnalistų, net rašytojų, didesnė pusė iš jų manęs nepažino. Jie visi perskaitę manuskriptą kritikavo, davė eilę sugestijų, tačiau nei vienas iš jų nepasiskundė nei kalbos neturtingumu, nei stiliaus paprastumu.

Į priekaištą, kad be reikalo buvo suamerikoninti ir sužaloti Armonų šeimos lietuviški vardai, atsakymas yra. Tai buvo padaryta sąmoningai, ir štai kodėl. Viena iš sąlygų, kad knygą būtų įdomi eiliniam amerikiečiui skaitytojui, reikalinga kad ji būtų tam tikrame sąryšyje su Amerika. Tai pavyzdys išskirtos amerikietiškos šeimos. Juk Armonas yra čia gimęs Amerikos pilietis, ir jo šeima eilę metų gyveno Clevelande. Jeigu tai nebūtų amerikoniškos šeimos istorija, amerikoniška šeima, kaip tą supranta eilinis amerikietis, knygą nebūtų sulaukus susidomėjimo ir vargu ar ją būtų pasirinkęs "Life" ar žinoma leidykla. Parinkime pavyzdžiui tokį faktą. Jei būtų išleista pranciūzų legionierių nuotykingos knygos lietuvių ir bulgaro. Kokią knygą imtų skaityti lietuvius?

— O ką tamsta galvojate apie priekaištą, kad knygą vaizduoja Armonienės, bet

(Nukelta į 4 psl.)

SAVINGS DEPOSITS RECEIVED THROUGH JULY 10th WILL EARN INTEREST FROM JULY 1st

WE WELCOME YOUR DEPOSITS

GEN. MOSES CLEVELAND

KUR PRALEISTI ATOSTOGAS?

PENNSYLVANIJOS POCONO KALNAI

Tik čia galėsite pamatyti visa gamtos grožį, rasti ramybę ir gerą poilsį, kuris po sunkaus visų metų darbo, kiekvienam yra labai reikalingas.

Echo Valley Lodge.

Tai vieta, kurioje Jūs su ar be šeimos, lietuviškoje vasarvietėje praleisite laiką, kuris ilgai pasiils Jūsų maloniuose prisiminimuose; kartu suteiks Jums poilsį, ramybę ir lietuvišką aplinkumą.

Echo Valley Lodge Jūs rasite be poilsio, puikų restoraną, erdvius atskirus ir patogius kambarius su visais patogumais ar tai viengungiui ar su šeima, puikią teniso-krepšinio aikštelę, gerą lietuvišką maistą ir malonų patarnavimą.

Echo Valley Lodge be viso kito, poilsio ir žaidimų, Jūsų patogumui ir patarnavimui yra puiki didelio tipo maudyklė (swimming pool) su nuosavu mažu ežeruku ir 20 akrų puikaus miško.

Primami užsakymai taipogi vestuvių puotoms, iškylos, organizacijoms ar pavienėms grupėms.

Echo Valley Lodge atidaroma nuo nuo liepos 4 dienos ir veiks per visus išstisus metus.

Lietuviai savininkai Julius ir Elena Garmai visus maloniai kviečia atvykti. Iš anksto kreiptis:

ECHO VALLEY LODGE,
Echo Lake, Pa.
Telephone: Stroudsburg 424-1920

MOKAME

4 1/2 %

metinį dividendą už visas taupymo sąskaitas.

MUTUAL FEDERAL BENDROVĖS REKORDAS...

- Įsteigta Chicagoje 1905 metais.
- Nuo 1905 metų pergyvenom karus, ekonomines depresijas, panikas ir krizes, tačiau visiems savo taupytojams išmokėjom kiekvieną sutaupyttą dolerį.
- Jūsų pinigų galima perkelti iš kitur, jei atnešite savo banko knygutę.
- Pinigų taupymui nereikia važinėti, juos galite atsiųsti paštu, nes mes apmokame visas pašto persiuntimo išlaidas.

MUTUAL FEDERAL SAVINGS and Loan Association

Chartered and Supervised by the United States Government
2202 W. CERMAK ROAD • CHICAGO 8, ILLINOIS
Phone: Virginia 7-7747 John J. Kazanuskas, Pres.

Kaip sekasi 'Palik ašaras Maskvoj' knygai?

(Atkelta iš 3 psl.)

**ne Lietuvos išgyvenimus ir sukelia užuojautą Armonie-
nei, bei ne Lietuvių tautai?**

Planuodamas Armonienės pasakojimų surašymo būdą, aš turėjau tolimais pavyzdžiais dvi knygas. "The Egg and I", parašytas Betty MacDonald, išleistas Lippincott leidyklos apie 1950

metus, kurios buvo parduota virš 400,000 egzempliorių. Knygoje pasakojama paprastos šeimos nuotykių ir tos šeimos vištų ūkis. Knyga pasižymi labai lengvu stilium, santurumu ir nepaprastu nuoširdumu, kas ir papirko skaitytojus. Antra knyga "Diary of Ann Frank". Aš manau, jokia kita knyga nesukėlė Amerikos tau-

mai žydų tautai, kiek šis kuklus žydaitės dienynas. Milijonai au-
kų, tautos kančių santrauka, tai faktai, kurie neveikia į žmogaus sentimentus, bet į žmogaus pro-
tą. Atskiro žmogaus išgyvenimai, šeimos tragedija patraukia dėmesį. Tai yra vieno pavyzdžio kalba ir kiekvienas žmogus moka tą pavyzdį pasidauginti iš mi-
lijonų ir pasidaryti sau bendrą

vaizdą. Aš nesakau, kad dideli monografiniai įvedimai, tiek apie kitų tautų kančias tiek apie lie-
tuvius, nebūtų naudingi ar reika-
lingi, bet tai yra kitas žanras, kuris niekuomet nepasieks pla-
čiųjų masių. Gal tik politikos spe-
cialistus ir mus pačius. B. Ar-
monienė turėjo kaip asmuo ir kaip dalis kovojančios šeimos, palyginamai didelį populiarumą Amerikoje - "publicity" ir tai be abejo reikėjo išnaudoti. Nebuvo B. Armonienės nei pašaukimas,

nei tikslas rašyti apie Lietuvą monografiją. Armonienės tiks-
las buvo nuoširdžiai ir kaip gali-
ma teisingiau be jokių perdėjimų atpasakoti savo istoriją ir tuo supažindinti kaip kentėjo ir ken-
čia vidutinis Pabaltijos kraštų pilietis sovietų vergijoje. Man atrodo, kad tai vienas geriausių būdų teisingai formuoti pasaulio viešajai nuomonei. O taip pat reikia rasti būdų, kad tos infor-
macijos būtų plačiai visuome-
nei įdomu skaityti. Armonienė

ir aš pasirinkome tam tikslui kelią, kuris mūsų nuomone yra teisingas. Ar jis tikrai buvo tei-
singas, parodys ateities patyri-
mas. Mes lygiai džiaugsimės tiek tos knygos pasisekimu tiek mūsų visuomenės pritarimu. Ly-
giai džiaugsimės, kai panašiais ir kitokiais metodais kiti Sovie-
tų Sąjungos baisybes išgyvenę lietuviai paskleis laisvojo pasau-
lio viešumai tiesą, kuria taip mažai kas tikėjo.

Andrius Jogaudas

**With this card
you can get
hospital care and
medical service
all over the world.
Take it with you
on your vacation**

BLUE CROSS of Northeast Ohio

Jūsų Mėlynojo Kryžiaus kortelė yra jūsų raktas į ligoninę ir medicininę pagalbą nuo vandenyno iki vandenyno ir svetimos šalyse visame pasaulyje. Jūsų Mėlynojo Kryžiaus apsauga išvykus iš namų apima visą aptarnavimą, kurį numato sutartis jums ir jūsų šeimai čia pat Šiaurės Rytų Ohio srityje. Netgi numatytais atvejais, kai jums prireikia patarnavimo ne narių ligoninėse, Mėlynasis Kryžius yra numatęs tai pamokėti pinigais. Jūs tik pristatykite Mėlynojo Kryžiaus kortelę ligoninėje, o mes jau atliksime, kas toliau reikalinga. Mes esame apmokėję už ligoninių patarnavimus mūsų nariams visame pasaulyje. Taigi, labai svarbu turėti su savimi Mėlynojo Kryžiaus ir Mėlyno skydo korteles. Jei norėtume dar išsamesnės informacijos, kaip Mė-

lyno Kryžiaus kortelė veikia jums keliaujant, mes mielai išsiųsime neapmokamą knygutę "Jūsų pasinaudojimas ligonine kelionėje". Rašykite mums. Ir kur nekeliausite, prašome, imkite kortelę su savimi. Ir kai jums jos prireiks, pajusite, kad tai geras dalykas turėti Mėlyno Kryžiaus kortelę!

BLUE CROSS OF NORTHEAST OHIO
Affiliated with the Blue Shield Plan in your area
Approved by the Medical Profession • Sponsored by these non-profit hospitals

CLEVELAND
Booth Memorial
Cleveland Clinic
Cleveland Metropolitan General
Evangelical Deaconess
Fairview Park
Forest City
Grace
Lutheran
Mt. Sinai
Polyclinic

St. Alexis
St. Ann
St. John's
St. Luke's
St. Vincent Charity
University (Babies and
Childrens, Hanna House,
Hanna Pavilion, Lakeside,
MacDonald House,
Benjamin Rose)
Woman's

**CLEVELAND
SUBURBS**
Bay View
Bedford Municipal
Brentwood
Doctors
Euclid-Glenville
Garfield Heights
Huron Road
Lakewood
Marymount

Parma Community
Rainbow
Southwest Community
Suburban Community
AKRON
Akron City
Akron General
Children's
St. Thomas

MANSFIELD
Mansfield General
NORTHEAST OHIO
Amherst—Amherst
Ashland—Samaritan
Ashtabula—General
Barberton—Citizens
Chardon—Geauga Community
Conneaut—Brown Memorial

Cuyahoga Falls—Green Cross
Elyria—Memorial
Geneva—Memorial of Geneva
Lodi—Lodi Community
Lorain—St. Joseph
Loudonville—Kettering
Madison—Northeastern Ohio
General
Medina—Community
Oberlin—Allen Memorial

Orrville—Community Osteopathic
Orrville—Dunlap Memorial
Painesville—Lake County Memorial
Ravenna—Robinson Memorial
Shelby—Memorial
Wadsworth—Municipal
Wellington—Southern Lorain County
Willard—Municipal
Wooster—Community

KĄ GERO ŽADA SLA SEIMAS?

Liepos 9 d., Newark, N.J., prasidės Susivienijimo Lietuvių Amerikoje 52-ras seimas. SLA pernai minėjo 75 metų gyvavimo sukaktį.

Neužmirštant tą nuo 1886 metų garbingą praeitį, dabartinio SLA gyvavimą reikia skaičiuoti nuo seimo Wilkes-Barre, Pa., 1901 metais, kada senąją organizaciją katalikai ir tautininkai suskaldė. Tos dvi srovės, sename Susivienijime dirbdamos, jį augindamos, susivyrė dėl vadovybės. 1901 m. dvasiškių surikiuota delegatų dalis atvyko į seimą tautininkams iššiuoti, organizaciją pasijungti. Jiems pavyko tik suskaldymas. Skilimas davė tautininkų vadovaujamą SLA ir dvasiškių -- Liet. R.K. Susivienijimą Amerikoje. Viena su kita lentkyniuodamos tos dvi organizacijos paskirai išaugo ir gyvuoja po šiai dienai.

Dvasiškių vadovaujama organizacija turėjo aiškias ribas: tik praktikuoją katalikai galėjo būti į ją priimami. Tautininkai atvėrė duris perplaciai, pavojingai,

K. S. KARPIUS

skelbdami "SLA nariais gali būti visi be pažiūrų skirtumo". Rašantis visiems "be pažiūrų skirtumo", iki 1930 metų SLA buvo išaugęs iki 25,000 narių, bet nariai buvo, greta tautininkų, jau ir bolševikai, nuo 1917 metų atskilę nuo socialistų, ir socialistų būrelis, ir nuo tautininkų atskilę liaudininkai-sandariečiai.

Atbėgę čia po 1905 metų nepavykusios Rusijos revoliucijos, kairieji prašėsi į SLA pačian žemiausiam laipsniui, kad tik turėtų balsą ir teisę sprautis į valdybas. Virtę bolševikais, pradėjo veikti, kad marksistine tvarka pagrobus organizaciją.

Kai 1928 metais mirė SLA išdininkas tautininkas Tomas Paukštis, bolševikai spyrėsi į vieton skirti jį kandidatą Gerdauską, o Grigaitis -- socialistą adv. K. Gugį. Po 1926 metų persivertimo Lietuvoje, Grigaitis su bolševikais buvo viename "bendrame fronte" išversti Lietuvos

"smetonininkų - fašistų" vyriausybę, bet Susivienijimo išdininko atveju vieni kitus stengėsi apgauti. Bet Grigaitis susivokė, kad dirbant išvien su "draugais", jei padės bolševikams užvaldyti Susivienijimą, jie mokės jam užtai puikiai atsilyginti...

Tada tautininkai buvo jau su sandariečiais skilę. Sandariečiai 1925 metais priėmė Lietuvos valstiečių - liaudininkų programą, skelbė kad "socialistai mums artimesni negu tautininkai". Tai gi, Grigaitis metėsi į liaudininkus gąsdindamas tuometinę SLA centro valdybą, kad jis gali su bolševikais organizaciją užvaldyti, jeigu jis rems bolševikus 1930 metų seime Chicagoje -- jeigu liaudininkai nesutiks skirti Gugį išdininku!

Ta kombinacija davė jam gerą pasekmę: jis išsigelbėjo nuo bolševikų klastos, liaudininkai paskyrė Gugį SLA išdininku iki sekančių rinkimų, o Gugis (vėliau Gugienė) pasiliko išdininkais iki šiai dienai, o po 1930 m. seimo kada daug bolševikų iš SLA išstojo, Grigaitis pasidarė SLA valdybų įtaigotoju ir organo "Tėvynės" cenzoriu, gąsdinant sandariečius, kad tautininkai gali vėl atgauti SLA, jeigu sandariečiai nepildys jo sąlygų.

PRĄŽŪTINGAS NUSISTATYMAS

Būdamas apšviotos komisijos pirmininku Grigaitis įsakė SLA organe netalpinti jo pasmerktų SLA narių straipsnių. Redaktorai nuo pat 1930 metų, būdami lyg pelė po šluota, jo įsakymus šventai pildė. Tautininkams buvo uždarytos galimybės "Tėvynėje" SLA reikalais bent žodį pasakyti.

Savu keliu, Grigaitis Naujienose, 1930 m. ilgą vedamuoju įrodinėjo, kad narių mažėjimas Susivienijimui einas į naudą.

Kai pradėjo atvažiuoti dešimtys tūkstančių Lietuvos tremtinių, pasiūliau centro sekretoriui Dr. Vinkui pasikeisti skelbimais su drauginga spauda, bet "cenzorius" jam tai uždraudė - neleido. Ačiū tam, šimtai, net tūkstančiai, jaunesnio amžiaus lietuvių kurie galėjo padauginti SLA narių eiles ir organizacija sustiprinti, Susivienijimui dingio dėka saualės to, kuris laukė Susivienijimo susmukimo, ne naujų narių įsirašymo. Jis bijojo, kad padaugėjęs SLA naujais nariais gali iš jo nagų išsprukti. Jo paraližavimo dėka tūkstančiai mūsų naujų ateivių įsirašė į komercines draudimo įstaigas.

TAUTININKAI BUVO PASMERKTI

Nuo 1930 metų, Grigaičio-Vaidylos dvejukė, kovodama prieš

Birželio 16 d. Hamiltone, Kanadoje, įvyko Mažeikių gimnazijos buvusių mokytojų ir mokinių suvažiavimas. Nuotraukoje suvažiavimo dalyviai. Pirmoj eilėje iš kairės sėdi: K. Dūdaitė, S. Urmonaitė, B. Žilinskaitė-Maziliauskienė, Priščeponkienė, kun. dr. J. Grabys, kun. dr. J. Tadauskas, P. Štuopis, Štuopienė, B. Babrauskas, M. Remienė, kun. A. Jonušas, R. Pakalniškytė-Bakevičienė, J. Karpavičius. A. Jūračio nuotrauka

tautininkus pasalomis šmeižėtautinininkų statomus kandidatus į SLA valdybą -- Adv. Antaną Olį, Juozą Bačiūną, A. S. Trečioką, Juozą Ginkū ir kitus -- neprileisti juos išrinkti.

Kai vėliau pradėjo koki vieną tautininką įsileisti, tai darė gerai apsirūpinę, kad valdyboje ir komisijose jie niekad neturėtų reikšmės nei svorio.

Pernai pavasarį, SLA jubiliejinio vėjauš proga, parašiau "Tėvynėi" straipsnį, įrodantį kodėl naujiems ateiviams (kiek dar jų yra likę neapsidraudę kitur) yra naudinga priklausyti Susivienijimui. Pasiūniau centro pirmininkui P.P. Dargiui. Jam patiko, jis perdavė straipsnį redakcijai, man parašydamas gražų laišką. Bet redakcija, gavus mano straipsnį, žinodama "cenzoriaus" įsakymus, straipsnio netalpino.

Reikšdamas dėl to griežtą protestą parašiau laiškus centro valdybai: prezidentui Dargiui, sekretorei B. Pivaronienei ir daktarui kvotėjui Dr. Biežiui, pagąsdindamas iš SLA išstoti ir spaudoje paskelbti, kad Susivienijimas nėra visuomeninė visų narių organizacija, tik vieno pasikito žmogaus saualiavimo įrankis, ir kad dėl to lietuviams nėra prasmės į tokią organizaciją rašyti.

Kelios savaitės praėjo, ir štai netikėtai pamačiau "Tėvynėje" patalpintą tą mano straipsnį -- pirmą kartą po 30 metų!

Drįsau pasmerkti Grigaičio 1930 metų pareiškimą, kad geriau jeigu nariai išstoja. Tikrinai, visai pamatuotai, kad Susivienijimui dar yra galimybė išaugti iki 50,000 narių. Žinokit: tada visi mūsų išeiviai buvo 25, 30, 35 metų amžiaus, jie kūrė šeimas, augino vaikus -- visi buvo pati geriausia medžiaga Susivienijimui augti.

Jeigu dar būtų kiek trūkė iki 50,000, atvykus nauja banga mūsų vientaučių prieš 10 metų būtų tikrai SLA išauginus iki 50,000. Bet uždraudimas SLA biznio vedėjui - centro sekretoriui reklamuoti Susivienijimą draugiškoje spaudoje tą galimybę pražudė.

KAS BUS PO ŠIO SEIMO?

1942 metais (radau ty metų Dirvoje žinią) SLA centro valdybą renkant balsavimuose dalyvavo arti 5,500 narių. Grigaičio-Vaidylos kandidatas socialistas Bagocius prezidento vietai gavo 2613 balsų, antras kandidatas, Laukaitis, 3276 ir d. Klinga 347.

Išdininko vietai K. Gugis 2595, Juozas Bačiūnas (taut.) 1956, bolševikų kand. 733. (Senesni bolševikai-socialistai laikėsi Susivienijime, nenorėdami netekti savo sumokėtų pinigų).

Šiomet prezidentu išrinktas P. P. Dargis gavo tik 1989 balsus, daug mažiau, negu anuomet pralaimėję kandidatai.

Šiomet balsavo vos 2000 narių. Dėkokim už tai Grigaičio-Vaidylos klišai, nes per 20 metų SLA nepaauogo, bet susmuko.

Jie gal sakys, kad SLA nariai nuseno, kiti numirė nuo 1942 metų. Bet nuseno ir tie, kurie skelbė 32 metai atgal, kad naudingiau jeigu nariai išstoja ir kurie vėliau užkirtu keliu supažindinti su Susivienijimu tūkstančiams naujų mūsų ateivių!

Ką Susivienijimui žada šių metų seimas? Valdyba vėl išrinkta pagal seną diktatą. Daugelis ilgamečių veikėjų važiuoja į seimą pasilaikodami, jie myli savo organizaciją, bet iš tų apkerpėju-

sių politikierių sulaukia tik apipelėjusių vaisių. Be abejo, Grigaičio diktatūra ir cenzūra bus vėl užgirta. Ne jų plauko SLA nariai ir veikėjai dar neturės balso.

Ar dabartinėje valdyboje atsiaras žmogus su drąsa pasakyti Grigaičiui, kas išrinktas SLA reikalus vesti? Ar ir jį nugašdins Grigaitis atrekdamas atgal: Aš tave išrinkau!

Pernai pasikeitęs laiškas su manim ir privertęs Tėvynėje įdėti mano straipsnį, prezidentas P. P. Dargis pirmutinis 32 metų bėgyje pasirodė drąsesnis susirašyti su kitais, nei socialistai-liaudininkai. Ar jis bus SLA tikras prezidentas, ar duosis tam nuse-nusiam žmogui maišytis organizacijos biznyje kaip iki šiolei?

Jei taip, Grigaitis su Vaidyla dar gali sulaukti smagios dienos savo senu pareiškimu, kad geriau jeigu nariai iš SLA išnyks...

Šis rašinys yra balsas vieno ilgamečio, nuo 1915 metų, Susivienijimo nario, Grigaičio pasmerktu iki šiolei neturėti balso SLA organe kalbėti savo organizacijos reikalais.

Pirmas romanas skirtas
lietuvių
genijui Čiurlioniui
Jurgis Gliauda
IKARO SONATA
Pas visus knygu
pardavėjus

KUR GERIAUSIA PAILSĖTI PER ATOSTOGAS

GARSIAME CAPE COD — OSTERVILLE, MASS, KURORTE PRIE ATVIRO ATLANTO, LONG BEACH PLIAŽO, PUŠŲ PAVĖSĖJE, GRAŽIOJE LIETUVIŠKOJE VASARVIETĖS VILOJE

"AUDRONĖ"

87 East Bay Rd., Osterville, Cape Cod, Mass.
TEL. GA 8-8425

Ištaikinga vila, erdvūs kambariai • Gražus privatus 2 akry pušynas — parkas • Šiltos Golfstomo srovės, atviras jūros pliažas 5 min. pėsčiom • Rami aplinkuma, daug vietos poilsiui ir žaidimams • Geras lietuviškas maistas ir malonus patarnavimas.

VILA ATIDAROMA NUO BIRŽELIO MĖN. 16 IKI RUGSEJO 15 D.

Lietuviai savininkai Dr. Eduardas ir Marija Jansonai visus malonias kviečia atvykti.

AUDRONĖ JANSONAS,

87 East Bay Rd., Osterville Cape Cod, Mass.
Tel. GA 8-8425.

FOR YOUR ADDED CONVENIENCE

During Our

GRAND OPENING CELEBRATION

ST. CLAIR SAVINGS

New Office At

26000 LAKE SHORE BLVD.

Will Be

OPEN SATURDAYS

Until 4:00 P. M.

* * *

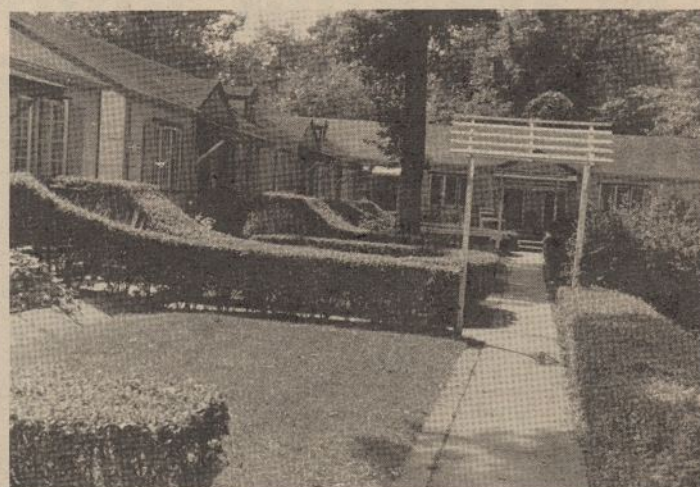
Effective Saturday, July 21st

THE LAKE SHORE OFFICE

Will Be Open Every Saturday

From 9:30 A. M. Till 2:30 P. M.

Closed All Day Mondays

ATOSTOGAUKITE IR PAILSĖKITE
RAMIOJE IR JAUKIOJE
VASARVIETĖJE

"VENTA", Union Pier, Mich.

Čia rasite gaivinancias Michigan ežero bangas, puikų smėlį, jaukią namų nuotaką ir visus patogumus. Lengvai pasiekiami ne tik automobiliu, bet ir South Shore linijos traukiniais, sujungtais su autobusų linija. Traukiniai išeina beveik kiekvieną valandą.

Nuo uodų būsite apsaugoti. Union Pier administracija uodus naikina.

Užsisakykite vietas iš anksto telefonu arba atsilankydami asmeniškai: Pranas Odinas, 6632 So. Mozart Street, Chicago 29, Ill. Tel. REpublic 7-9723 po 3 val. po pietų ir Union Pier long distance tel. LAKESIDE 8510 galite šaukti bet kuriuo laiku.

BOSTON

1000 LAIŠKŲ Į WASHINGTONĄ.

A.L. Tarybos Bostono skyriaus pirmininko A. Marjoškos iniciatyva Laisvės Varpo gegužinėje, Brocktone, dalyvavusiųjų pasirašyta apie 1000 laiškų senatoriams ir kongresmanams, prašant duoti eiga rezoliucijoms įneštos į kongresą dėl Pabaltijo valstybių.

MIRĖ 106 M. AMŽIAUS LIETUVIS

Neseniai So. Bostone mirė lietuvis J. Urbonas 106 m. amžiaus. Manoma, kad jis savo amžiumi buvo seniausias Bostono gyventojas. Į Ameriką atvyko prieš 70 metų. Liko žmona Mikalina ir

VASAROS ATOSTOGAS praleisti O. ir P. L A N I A I maloniai kviečia visus į jų vasarnamį ASBURY PARK, N. J.

Jaukūs su privačiais dušais ir kitais patogumais kambariai, netoli pajūrio.

Prašome dėl kambarių susitarti iš anksto.

515 4th Ave.,
Asbury Park, N. J.
Telefonas: PR 6-9783.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORPORATION

Paskubina jūsų siuntinį jūsų draugams ir giminėms į bet kurią SSSR dalį. Licensed by Vneshposiltorg

SIUNTINIAI APDRAUSTI — PRISTATYMAS GARANTUOTAS — GAVĖJAS NIEKO NEMOKA —

Visuose mūsų skyriuose jūs rasite didelį pasirinkimą medžiagų moteriškiems ir vyriškiems drabužiams ir tuo sutaupysite nei perkant kitur. Jūs galite gauti ir kitokių reikmenų tinkamų siuntiniams pigiau nei bet kur kitur. Dėl papildomų informacijų ir nemokamų kainaraščių rašykite ar aplankykite jums artimiausią skyrį:

• ATHOL, Mass. — 61 Mt. Pleasant Street	CH 9-6245
• BOSTON 18, Mass. — 271 Shawmut Avenue	LI 2-1767
• BUFALLO 6, N. Y. — 332 Fillmore Avenue	TL 6-2674
• BROOKLYN 11, N. Y. — 370 Union Avenue	EV 4-4952
• BROOKLYN 7, N. Y. — 600 Sutter Avenue	DI 5-8808
• CHICAGO 22, Ill. — 2222 W. Chicago Avenue	BR 8-6966
• CHICAGO 8, Ill. — 3212 So. Halstead Street	WA 5-2737
• CLEVELAND 13, Ohio — 904 Literary Road	TO 1-1068
• DETROIT, Mich. — 7300 Michigan Avenue	VI 1-5355
• GRAND RAPIDS, Mich. — 606 Bridge St., N.W.	GL 8-2256
• HAMTRANCE, Mich. — 11333 Jos. Campau	TO 7-1575
• HARTFORD, Conn. — 132 Franklin Avenue	CH 6-4724
• IRVINGTON 11, N. J. — 762 Springfield Ave.	ES 2-4685
• LOS ANGELES 22, Calif. — 960 So. Atlantic Blvd.	AN 1-2994
• LAKEWOOD, N. J. — 126 - 4th Street	FO 3-8569
• NEW YORK, N. Y. — 39 - 2nd Avenue	AL 4-5456
• NEW YORK 11, N. Y. — 135 W. 14th Street	CH 3-2583
• NEWARK 3, N. J. — 423 Springfield Avenue	BI 3-1797
• NEW HAVEN, Conn. — 509 Congress Ave.	LO 2-1446
• PATTERSON 1, N. J. — 99 Main Street	MU 4-4619
• PASSAIC, N. J. — 176 Market Street	GR 2-6387
• PHILADELPHIA 23, Pa. — 525 W. Girard Ave.	PO 5-5892
• PITTSBURGH 3, Pa. — 1015 E. Carson Street	HU 1-2750
• SAN FRANCISCO, Calif. — 2076 Sutter Street	FI 6-1571
• WATERBURY, Conn. — 6 John Street	PL 6-6766
• WORCESTER, Mass. — 174 Millbury Street	SW 8-2868
• VINELAND, N. J. — W. Landis Ave., Greek Orthodox Club Bldg.	

Skyrius atidarytas penktadieniais, šeštadieniais ir sekmadieniais

Birželio 23-24 dienomis Worcestery įvyko Atlanto rajono skautų sporto šventė sutraukusi sportininkų ir žiūrovų iš Amerikos ir Kanados. Varžybose dalyvavo Brocktono, Bostono, Elizabetho, Hartfordo, New Britaino, New Yorko ir Worcesterio komandos. Šių metų sporto šventės nugalėtojais buvo paskelbtos Bostono ir Worcesterio komandos, surinkusios lygiai po 62 taškus ir, teisėjų nutarimu, didžioji Atlanto rajono pereinamoji taurė pasiūsta rajono vadeivos globai iki sekančių rungtynių 1963 metais. Nuotraukoje bostoniškiai krepšininkai. Pirmoji eilė iš kairės: V. Mockus, R. Žičkus, R. Vizgirda. Stovi: K. Mickevičius, S. Mockus, I. Vilėniškis ir G. Kuodis.

sūnus dr. Edvardas C.J. Urbonas, inžinerijos profesorius valstybiniame Michigano universitete Wayne.

Apie šio lietuvių mirtį Bostono dienraštis "Boston Globe" įsidėjo žinutę.

Pirmas romanas skirtas lietuvių genijui Čiurlioniui Jurgis Gliuda IKARO SONATA Pas visus knygų pardavėjus

KAS PAVYKO MELROSE PARKO LIETUVIAMS, PAVYKS IR KITUR

Tai nėra koks neįvykdomas uždavinys, tačiau šiek tiek sumanumo ir darbo reikia pridėti. Bibliotekos stengiasi patenkinti savo apylinkės gyventojų norus ir noriai bendradarbiauja, kai tie norai yra tinkama forma pareiškiami. Bet jų vadovai gali užpirkinti knygas tik tada, kai joms atsiranda skaitytojų. Čia jau turi prisidėti visi apylinkės gyventojai, šiuo atveju lietuviai, ir tas knygas imti skaityti. Žemiau perrašomas bibliotekos vadovybės kreipimasis į apylinkės gyventojus aiškiai parodo, ko ji iš jų reikalauja.

Mieli Melrose Parko piliečiai,

Paskutiniu laiku, Stanley Vidmanto, Antaninos Jarinės ir Anthony Buto pastangomis, Melrose Parko viešosios bibliotekos komisijos nariai patyrė, kad Jūsų naudojimas lietuviškoms knygoms garantuoja didesnę ir geresnę lietuviškų knygų užpildymą. Dabar turime virš 60 lietuviškų knygų ir maždaug 10 knygų anglų kalba apie Lietuvą ir jos žmones. Buvo parinkti geriausi autoriai, Rinkinyje apima geriausią literatūrą, istoriją, senovės ir šių laikų romanus, poeziją ir meną. Šios knygos buvo nupirktos jums. Nedelskit jomis pasinaudoti. Mes siūlom jums įsigyti bibliotekos kortelę kiekvienam skaitančiam Jūsų šeimos nariui. Juo daugiau lietuvių bus išėmę bibliotekoj registracijos kortelių ir juo daugiau lietuvių naudosis jiems skiriamomis knygomis, tuo lengviau bus galima jų daugiau įsigyti. Prašom užpildyti pridedamą pareiškimą, atnešti jį į biblioteką ir įmokėjus 10

centų bus išduota jums bibliotekos kortelė.

Gyveną už Melrose Parko ribų, gali taip pat naudotis biblioteka, įmokėję \$3,00 mokesčio. Šis mokesčio įgalina naudotis bibliotekos privilegijomis 3 metus.

Nuoširdžiai Jūsų,

Jake La Spisa
Prezidentas

Šiuo pavyzdžiu galėtų pasekti visos lietuvių kolonijos. Iš to būtų ne tik naudos patiems skaitytojams, bet kartu būtų ir mūsų pasididžiavimas, nes iki šiol daug kur mes tik kugelių garsūs.

Jei šis dalykas pavyko mažai Melrose Parko (vakarinis Chicago priemiestis) kolonijai, tai pavyks ir kitur.

J. Vč.

BLOGAI DIRBA — VERČIA SODA

"Pasakoja, kad pernai per patį obelų ir kriaušių žydėjimą bitė įgėlė vienam piliečiui į nosį ir ne eiliniam piliečiui, o Kauno rajono S. Neries vardo kolūko pirmininkui Kazimieriui Kaniui. Tada jis pareiškęs sodams: - Žyditė paskutinį kartą!

Savo pažadą K. Kany ištesėjo. Šį pavasarį jis pasikvietė talkon kelis kolūkiečius ir Ramučių kaime iškirto gluosnius, kaštonus, liepas, o po to įsakė kirsti vaismedžius. Kolūkiečių ranka nepakilo prieš vaismedžius. Tada K. Kany pasitelkė melioratorius. Per dvi dienas Birutiškių kaime A. Padleckio ir kitose sodybose, K. Kaniui įsakius ir jam dalyvaujant, buvo iškirta keliasdešimt vaismedžių.

Panašus likimas ištiko ir Kapsuko rajono kolūką "Naujuoju Keliu". Birželio pirmomis dienomis prie miško prisiglaudusiam Udrupio kaime galinga kelmavė, vairuojama Kapsuko MMS mechanizatoriaus Algimanto Avižienio, atburzgė prie Juozo Vaitkevičiaus sodybos. Kartu atvyko ir kolūko pirmininkas Antanas Valenta. Vyrai apėjo nedidelį, bet tvarkingai obelimis, kriaušėmis ir serbentų krūmais apsodintą sodą. Pirmininkas įsakė: - Rauk! Maurojo mašina raudama vaismedžius, laužydama kamienus. Kelmavė nuburzgė, palikusi sutraiškytų medžių krūvą.

Tai padaryta, darbo drausmėi pakelti kolūkyje. Blogai dirba - versk sodą!

Vilniaus "Tiesa" Nr. 143.

• Paskelbus Alžiro nepriklausomybę, krašte grėsia anarchija, alžiriečiams nesutariant ir kovojant dėl vyriausybės. Dvi alžiriečių frakcijos nesutaria dėl toli mesinių saūtų su Prancūzija.

KAS DIRVOS NESKAITO — DAUG NUSTOJA!

AUKOS DIRVAI

J. Kumpikas, Richmond Hills	-2.00
S. Vidmantas, Melrose Park	-5.00
P. Odinas, Chicago	-10.00
V. Mieželis, Chicago	-5.00
V. Žebertavičius, Detroit	-1.00
A. Petrauskas, Detroit	-2.00
V. Bačiulis, Cleveland	-1.00
V. Velzis, Baltimore	-2.00
A. Urnavičius, Toronto	-2.00
A. Iškauskas, Toronto	-1.00
A. Jonušas, Madison	-4.00
A. Liškevičius, Chicago	-5.00
J. Povilaitis, Omaha	-2.00
V. Aleksandrūnas, L.A.	-5.00
V. Dautartas, Wickliffe	-2.00
V. Dabrila, Worcester	-2.00
D. Liepas, Chicago	-5.00

KVIEČIAME PRADĖTI TAUPYTI PAS MUS!

5 1/4% MOKAME UŽ BONŲ TAUPMENAS

Indėliai apdrausti iki \$10,000 per federalinės valdžios agentūrą.

KAS DU MĖNESIUS DUODAMOS VIS NAUJOS DOVANOS TAUPYTOJAMS

ST. ANTHONY SAVINGS & LOAN ASSN.

1447 So. 49th Court, Cicero 50, Ill. Tel.

JUOZAS F. GRIBAUŠKAS,
sekretorius

Bishop 2-1397

EAGLE STAMPS VISAD PADIDINA SANTAUPAS

the **MAY** co's **(4) BASEMENT** stores

DOWNTOWN - HEIGHTS - PARMATOWN - SOUTHGATE

MŪŠŲ IMPOZANTIŠKIAUSIAS VASARINIŲ KOSTIUMŲ

IŠPARDAVIMAS!

VYRŲ VĖSŲ TROPINIAI!

Dviems kelnėms kostiumai

Dvigubai ilgiau
dėvėsi su papildoma
pora kelnų

\$22

- Visi pirmos rūšies
- Dirbtinio šilko acetates
- Dirbtinio šilko Arnel mišinys
- Atrinktos medžiagos!
- Vienos eilės! 3 sagų!
- Prosytos ar lugių priekų kelnės!
- Pasirinkimas lygių ar margų audinių
- Turtingos spalvos
- Pilka
- Mėlyna
- Ruda
- Alyvinė
- Anglies

DYDŽIAI

Normalaus
36-46
Trumpi
37-44
Ilgi
38-46

Įsivaizduokit tą žemą, žemą kainą... vėsūs, trapūs tropiniai! Kiekvienas kostiumas turi papildomą porą pritaikytų kelnų ir tik už \$22!! Nežiūrint pakilusių medžiagų ir darbo kainų, mes planavome šį išpardavimą jau prieš kelis mėnesius, kad suteikums jums tą vyrų fasono vertę. Tikrai tai yra neįtikėtina vertė šiuose tropiniuose ir vėsinančiuose kostiumuose ir vien todėl, kad yra dar papildoma pora kelnų!

Esant tokiai pigiai kainai, privalome pridėti pataisymo išlaidas.

BASEMENT MEN'S CLOTHING DEPARTMENT... THE MAY COMPANY, ALL 4 STORES, INCLUDING SOUTHGATE

Gaila, paštu ar telefonu užsakymai nepildomi šiomis žemomis kainomis

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

* GRAŽIAI PAVYKO. Tautinės Sąjungos 12-to skyriaus Joninių Petrinių ir kitų vardinių pobūvis Nasvyčių rezidencijoje sekmdienį praėjo gražioje nuotaikoje. Su jaunimū, dalyvavo apie 60 asmenų.

Dalyvavo ir svečių iš toli: Dr. S. T. Tamošaitis su ponia iš Floridos ir D. Siliūnas su ponia iš Washington, D.C.

Skyriaus pirmininkui K.S. Karpui vadovaujant, pravesta trumpa programa: šeimininkas dr. Algirdas Nasvytis padarė įdomų pranešimą apie Lietuvos gyvenimo eigą po svetimais okupantais ir apie Amerikos lietuvių akciją Lietuvos vadavimo ir veiklos srityse.

Skyriaus sekretorius Jonas Rastenis paskaitė ALTS centro valdybos aplinkraštį Dirvos reikalui. Meninę dalį išpildė aktorius Petras Maželis. Dr. Tamošaitis ir Dr. Ramanauskas paskyrė dovanas, kurias laimėjo Jaunutis Nasvytis ir J. Miščikas.

Skyriaus valdybos narių ponios gražiai pasidarbavo paruošti svečiams maistą -- p. Stuočenė, p. Pračkienė, p. Karpinė, p. Rastėnienė, prie jų prisidėjo darbu ir maisto padovanojimu pp. Nasvytėnė, Salasevičienė, Miščikienė ir V. Morkūnienė. Valdybos nariai energingai darbavosi svečiams patarnauti.

Ponioms už pasidarbavimą ir šeimininkams Nasvyčiams už patalpas didelis skyriaus valdybos ačiū.

* PILĖNŲ TUNTO STOVYKLA šią vasarą bus Pennesylvanijos valst. parke prie Pymatuning ežero, nuo liepos 28 iki rugpjūčio 12 d. Stovyklautojai registruojasi iki liepos 22 d. pas vietinių vadovus arba pas sktn. B. Rėkų, tel. 361-4270 (nuo 6 iki 8 val. vakaro).

* PILĖNŲ TUNTO SKAŪTAI birželio 22-24 dienomis dalyvavo Clevelando N.D. Baker 5-jo distrikto skautų savaitgalio iškyloje -- "camporee". Penktadienio naktį per Clevelandą praėjo smarki audra, neaplenkusi nė skautiškojo palapinių miestelio South Chagrin rezervate. Tą naktį teko patirti visokių nuotykių, kurie paliko įvairiausius įspūdžius. Malonu pabrėžti, kad 13 lietuvių stovyklautojų geriausiai atlaikė tą audrą. Jų palapinės nebuvo vėjo išverstos, išmiegota sausuoje patalusoje ir šeštadienio rytą nereikėjo džiovintis prieš saulę. Tvirtai atlaikė audringą naktį, mūsų skau-

ALT S-gos Clevelando skyriaus liepos 1 d. inž. A. Nasvyčio rezidencijoje suruošto pobūvio dalyviai. V. Pliodžinsko nuotrauka

tai taip pat puikiai pasireiškė "camporee" varžybose. Jie laimėjo visas 8 varžybas ir gavo kaspinę skilties gairę. Mūsų skautams šioje iškyloje vadovavo sktn. V. Jokubaitis, talkinamas Šarūno Lazdinio.

SUSIVENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE 52 SEIMO DELEGATAI

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje 52-sis Seimas įvyksta Newark, N.J. š.m. liepos 9 d. SLA septynioliasdešimties septynios Kuopos į Seimą siunčia 177 rinktus atstovus -- delegatus. Clevelando gausiausioji nariai, 14-ji Kuopa, savo delegatais siunčia: Joną Brazauską, Vytautą Braziulį

(Kuopos pirmininkas), Genovaitę Beržinskienę, Oną Jokubaitienę (Kuopos vicepirmininkė), Justiną Miščiką, Mariją Miščikienę (Kuopos išdo sekretorė), Antaną Praškevičių, 136-ji Kuopa siunčia delegatą Vladą Braziulį (Kuopos pirmininką). SLA 14-ji Kuopa, be delegatų, į Seimą siunčia ir dvi savo Kuopos jaunuoles, sesutes, Mildą ir Rūtą Jokubaitytes, gabias šokėjas ir grožinės literatūros kūrinių gyvu žodžiu atkūrėjas. Sesutės Jokubaitytės dalyvaus Seimo metu įvykstančiose Jaunųjų Talentų varžybose.

Seimo Delegatų pagerbimui, SLA 14-os Kuopos pirmininkas, Vytautas ir Nora Braziuliai, savo

bute, buvo suruošę kuklias vaišes, kurių metu buvo pagerbtas varduvininkas Jonas Brazauskas. Pobūvio dalyviams maloni staigmena buvo svečių iš Floridos, dr. S. Tamošaičio su ponia atsilankymas.

* VYTAUTAS ir NORA BRAZIULIAI atostogų išvyksta į Cape Cod Osterwillėje.

* **Parduodamas gerame stovyje namas** Naujos parapijos rajone, 3 miegamieji, pusiau plytinis.
18025 Hiller Ave.
Tel. IV 1-0268

OHIO DIDŽIAUSIAS BANKAS, CLEVELAND TRUST CO., per savo vadovybę -- prezidentą G.F. Karch, praneša apie mult-milijoninės statybos projektą Clevelando miesto centre.

Senjo banko dalis, siekianti Huron Rd. (prie 9-osgt.) jau kito mėsio pradžioje bus pradėta griauti. Toje vietoje stos moderniškiausias 6 aukštų pastatas. Naujame pastate veiks pačios moderniškiausios mašinos, jame bus sukoncentruota elektroniniai parengta medžiaga. Elektroninių aparatų kaina sieks 2,500,000 dol.

Naujasis pastatas bus baigtas statyti 1963 metais.

* **Lithuanian Village** akcijos parduodamos tik Ohio valstijoje gyvenantiems lietuviams. Nėra jokio pavojaus, kad turtas galėtų pereiti į svetimas rankas. Bus jis mūsų rankose, jei visi prisidėsime prie akcijų išplatinimo.

Susitikite su draugais koncerte!

Šeštadienį, liepos 7 d., Rodgers ir Hammersteino -- I-ji naktis.

Dainų pynė, taip populiariai supintų Richardo Rodgerso, dainuojamų garsių solistų: Terry Saunders, Patricia Marand, Carl Olsen, James Hurst ir "Pops" choras.

Trečiadienį, liepos 11 d. -- **Vakaras su Rudolf Friml**, neužmiršamos operetės -- ištraukos iš "Vagabundų Karaliaus", "Rose Marie" ir eilė kitų Frimlio operečių, jaudinusių milijonus mėgėjų.

Rudolf Friml -- asmeniškai -- prie pianino!

Solo dainos -- Jill Denison ir Burton Parker.

Koncertų pradžia 8:30 v. vak.

Puikus turtas pajamoms Superior - Norwood rajone, du 2 šeimų namai viename sklype, abu gerame stovyje, 2 mašinom garažai. A-1 investavimas (apie 20%), arba geras namas su didelėmis pajamomis. Neatsisakykite sužinoti detalių. Savininkai apleidžia miestą. Va ar FHA finansavimas.
Bower Realty UL 1-4064 (76, 77, 78)

GERI NAMAI

- 2 šeimų namas ant Ida gt. 2 garažai, gerai sutvarkytas.
- 2 šeimų E. 141 j pietus nuo St. Clairo, gerame stovyje.
- 5-5 j šiaurę nuo Superior, nebrangus.
- 2 šeimų prie pat šv. Jurgio parapijos, šilto vandens šildymas.
- Labai prižiūrėtas dviejų šeimų 5-6 kamb. namas, Cleveland Hts. rajone, garažai.
- Trijų miegamųjų prie Naujos parapijos, mažas ir pigus namas.
- Dviejų šeimų 6-6, labai didelis Neff rd. rajone.
- Beveik naujas 10 šeimų plytinis apartamentas, netoli E. 185, garažai. Labai geros pajamos.

Turime didelį namų pasirinkimą. Norintieji pirkti ar parduoti prašome paskambinti
EAST SHORE REALTY
Juozas Mikonis Realtor
780 E. 185 St. IV 1-6900
Namų tel. MU 1-2154 (75-78)

* **Reikalinga moteris** maito krautuvėje. Tuo tarpu darbas nepilną laiką.
Skambinti: EX 1-2215. (77, 78)

* **Reikalingas lietuvis** pardavėjas -- vyras ar moteris. Multiple Realty, 819 E. 185th St., IV 1-9300. Klauskite Tom Severovich. (77-82)

MŪSŲ SPARNAI

Jau pasirodė "Mūsų Sparnai" II-12 numeris. Tai krikščioniškos minties evangelikų - reformatų žurnalas.

Kun. Neimano ir kun. Paupero straipsniai religiniais reikalais. Žalgirio pergalė - Dr. K. Gudaitis. Romos ekumeninis konsiliumas ir protestantų pasaulis - H. Yčaitė - Petkus. Vengras apie Lietuvą - R. Kaposvari. Tai straipsnis labai įdomiai nušviečia istorinius faktus šių dviejų tautų santykiuose. E. Gerulio pasikalbėjimas su lietuvaite gyvenusia indėnu tarpe, Nemažai ir kitų pasiskaitymui įdomių straipsnių. Žurnale viso 88 puslapiai.

Norintieji žurnalą įsigyti tesikreipia: 1844 W. School St., Chicago 13, Ill. Dvigubo numerio kaina 2 dol.

* **Ekonominiai Rytų Vokietijos** sunkumai privertė padaryti eilę pakeitimų vyriausybėje.

UŽSAKYKITE GĖLES TELEGRAFU
Gėlės visoms progoms -- vedyboms, laidotuviams ir t.t.

FRIENDLY FLOWER SHOPPE

VISAD JŪSŲ PATARNAVIMUI

Atdara: nuo 9 ryto iki 7 val. vak. Sekmad. nuo 10:30 - 1:30
Telef. namų 431-6558 6901 Superior Ave.
Krautuvės -- 431-6339 Cleveland 3, Ohio

EAST CLEVELAND -- 13515 EUCLID AT SUPERIOR AVE.

SAVINGS
EARN

OPEN EVERY SATURDAY UNTIL 2:30

4%

SUPERIOR
SAVINGS

ACCOUNTS
INSURED TO
\$10,000

HOME AND
REMODELING LOANS

IN TOWN OFFICE -- 6712 SUPERIOR AT EAST 68 ST.

JAKUBS & SON

FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai
35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo.

6621 Edna Avenue
EN 1-1763

936 East 185 St.
KE 1-7770

J. P. MULL-MULIOLIS

Nekilnojamo turto pirkimo, pardavimo, įkainavimo ir apdraudos įstaiga.

6606 Superior Ave. UT 1-2345
13229 Superior Ave. UL 1-6666

ALGIMANTAS DAILIDĖ,

lietuvis bendradarbis ir East Clevelando skyriaus vedėjas.

RADIO - TV - HOME

BERTI WITT -- savininkas

11817 LORAIN AVE. CLEVELAND 11, OHIO TEL. 252-3840

DIDELIS IŠPARDAVIMAS importuotų radijo aparatų nepaprastai atpigintom kainom; Blaupunkt, Telefunken, Grundig ir kiti paskutinės laidos stereo bei Hi-Fi aparatai.

Pritaikinti amerikoniškom stotim. Garantijos ir asmenišką įrengimas jūsų namuose bei eksperto patarimai.

Skambinkite nedelsdami ar atvykite pasižiūrėti, (išskyrus trečiadienius).

Mes kepame visokius pyragus, lietuvišką duoną, tortus ir kitus skanumynus. Prašant išvežiojame į namus.

ST. CLAIR BAKERY

Sav. O'Bell-Obelenis

6212 Superior Avenue Tel. EN 1-6525

Antroji mūsų krautuvė yra

1404 E. 66 Street Tel. EN 1-4551

Čia Jūs gausite įvairiausią vyną, alų ir geriausius mėsos produktus.

VISAIS
APDRAUDOS
REIKALAI,

kaip automašinų, gyvybės, nelaimingų atsitikimų ir gaisro, kraitis į atstovę
PAULINA MOZURAITIS-BENNETT
HI 2-4450
642 Meadow Lane Dr.
Cleveland 24

HEARING AIDS

VISKAS
AUSYJE

\$99.50

Skambinkite MA 1-0440 arba rašykite
ACOUSTICON OF CLEVELAND
845 Prospect Ave.

DIRVA

Nr. 77

1962 m. liepos 6 d.

KAS IR KUR?

• Jaunimo Centro Chicagoje penkių metų jubiliejinė vakarienė įvyksta šiais metais gruodžio 2 d. Prašome visas organizacijas nedaryti tą dieną didesnių pargimimų. Jaunimo Centras yra uždarytas liepos ir rugpjūčio mėn. Jis bus dažomas ir pertvarkomas.

Liepos mėn. 22 dieną (sekmadienį), Korp! Neo-Lithuania New Yorke valdyba ruošia savo nariams su šeimomis bei draugais gegužinę — **S u n k e n M e a d o w S t a t e P a r k , L . I . N . Y .** Gegužinės pradžia 10 val. ryto. Atvykstama su savo užkandžiais. Atskirų pakvietimų nebus, todėl prašoma neužmiršti tos svarbios dienos pasimatyti su draugais bei pažįstamais.

Kviečiami visi Korp! draugai iš Philadelphia, Trentono, Newarko, Elizabetho, Stamfordo, Waterburio ir kt. vietovių.

• Lietuvių Studentų Sąjungos centro valdybon 1962-63 m. išrinkti: Bartkus Antanas, Karvelytė Deimantė, Krumplys Valentinas, Penčila Rimantas, Petrauskaitė Laima, Šileikytė Laima, ir Udrys Arūnas. Kandidatais liko: Matusevičiūtė Regina ir Paplėnaitė Aukstė. Į kontrolės komisiją: Bublys Algimantas, Damušis B. Vytautas ir Mikaila Juozas. Kandidatu liko: Mulokas Rimvydas. Į garbės teismą: Saulis Algirdas ir Staniūnas Rimas.

Bandyamas pakeisti L. S. S-gos statutą nepavyko, nes

nebalsavo reikiamas 51% -to narių skaičius. Balsų dauguma, už nuopelnus L. S. S-gai, Vytautui Kamantui suteikiamas Lietuvių Studentų Sąjungos Garbės Nario titulas.

• Dail. Romas Viesulas, p a s inaudodamas atostogomis, šiuo metu lankosi Meksikoje, sužavėtas senovės Maya miestais ir užsilikusiais meno paminklais. Už kelių savičių jis grįžta į Philadelphia prie darbo.

• Kun. dr. Jonas Matusas, žymus mūsų istorikas, mirė birželio 26 d. New Yorke. Palaidotas birželio 28 d. švenč. Trejybės kapinėse, L. I., New Yorke.

• Bostono Balfo skyrius skelbia aukų rinkimo ir Balfo narių verbavimo vajų iki rugpjūčio 1 d. Aukus prašoma siųsti ar asmeniškai įteikti Balfo skyriaus izdininkui V. Stelmokui (Baltic Realty), 389 W. Broadway, So. Bostone arba kitiems skyriaus valdybos nariams.

• Dr. Arvydas Klorė su žmona Birutė iš East Lansing, Mich., lankėsi New Yorke ir pasisvečiavę išvyko į Pasadena, Calif. pastoviam apsigyvenimui, kur Dr. Klorė dirbs erdvės tyrimo srityje. Dr. Arvydas ir Birutė yra aktyvūs veikėjai akademinės skautijos eilėse. Dr. Klorė yra buvęs Akademinių Skautų Sąjungos Chicago skyriaus pirm., o Birutė (Ulėnaitė) — Akademinių Skautų Draugovės New Yorko skyriaus pirmiinke.

• Vytautas Jurgėla, Emilijos ir Antano Jurgėlių sūnus, baigė Brooklyn Techn.

MARIJAI PECKIENEI

ir šeimai, jos mylimai mamytei Lietuvoje mirus, gilią užuojautą reiškia

Aldona Drasutienė,
J. A. šalkauskai,
J. ir J. Račylai,
A. ir J. Juozaičiai
A. ir V. Mauručiai

A. A.

ONAI NARVYDIENEI

mirus, jos vyrą, mūsų mieląjį bičiulį PRANĄ NARVYDĄ, sūnus bei visus gimines širdingai užjaučiame

Magdūtė ir Petras Ulėnai
Brooklyn, N. Y.

L. S. T. Korp! Neo-Lithuania Mecenatą

PRANĄ NARVYDĄ

liūdesio valandoje, netekus mylimos žmonos ONOS, giliai užjaučia ir kartu liūdi

L. S. T. Korp! Neo-Lithuania
Filisterių Sąjunga

Jaunimo Centro Chicagoje ansamblio kanklininkių grupė pakviesta koncertui rugpjūčio 4 d. McCormick teatre laike Chicago Tarptautinės parodos. Nuotraukoje iš kairės: R. Deksnytė, R. Joninaitė, V. Chodeckaitė, D. Chodeckaitė, A. Bernotaitė, vadovė A. Kirvaitytė, Ž. Medišauskaitė, A. Mocnoraitė, J. Ruibytė, D. Bakaitytė, R. Pakilytė, D. Barmutė. Nuotraukoje trūksta R. Lamsaitės ir G. Navikaitės.

Muzikė NIJOLĖ STADALNINKAITĖ-ULĖNIENĖ su pažangiausiomis ir gabiausiomis savo piano studijos mokinėmis Kristina ir Eugenija Garunkštytėmis, iš Jericho, L.I., peržiūri mokinių koncertui paruoštą repertuarą. Koncertas įvyks N. Ulėnienės studijoje, Plainview, Long Island, N.Y.

High School su gerais pažymėjimais ir gavo stipendiją testuoti mokslą New Yorko kolegijoje Electro Tech. Inžineriją nuo ateinančio rudens. Jaunuolis priklauso neolithuanams.

AUKOS LIETUVISKOS SIRDIES FONDUI

Amherst, Mass. — J. Vengris; New York, N. Y. — J. Galminas; East Islip, N. Y. — A. M. Augunas; Cherry Hill, N. J. — J. J. Ardy; Baltimore, Md. — M. Karaša; Philadelphia, Pa. — Dr. J. ir K. Puzinas, J. ir V. Norkai; Pittsburgh, Pa. — Br. L. Veitas; Detroit, Mich. — V. Bitinas, K. Jurgutis; Grand Rapids,

Mich. — Vyt. Grauzinis; Michigan City, Ill. — V. Mažeika, A. Kazilionis; Tonawanda, Calif. — K. K. Pajūnė; Los Angeles, Calif. — Rūta Vidžiūnas; San Francisco, Calif. — A. Pranyš.

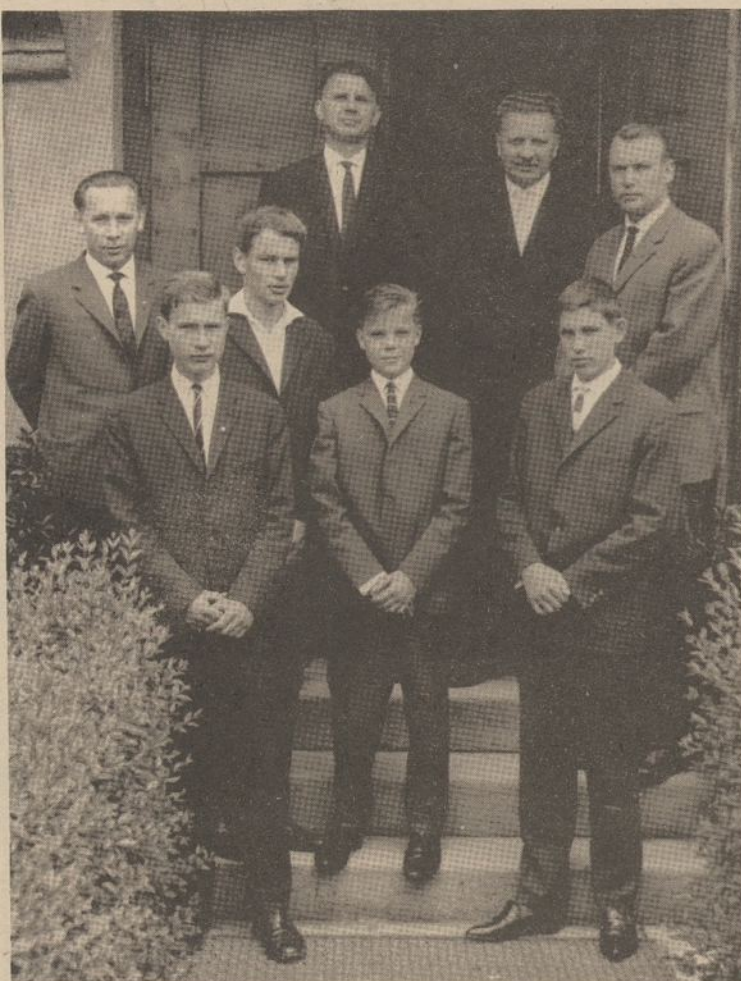
Keturi asmenys prašė pavardžių neskelbti.

Dabar prisijūsta — \$210. Pirmiausia prisijūsta — \$1,342.00.

Visiems aukotojams — dėkui,

J. J. Bachunas

Pradėk vasarą su J. Gliaudos knyga IKARO SONATA. Pas visus knygų parduotojus

Vasario 16 gimnazijos auklėtiniai evangelikai Sigitas Volodka, Petras Vegneris ir Petras Byrmanas (prieky) po konfirmacijos iškilnių birželio 17 d. su Ev. Jaunimo Ratelio pirm. 8 kl. mokiniu Vaitiekūnu (vidury). Užpakaly stovi vargonininkas Ehret, gimnazijos kapelionas kun. Urdze, atlikęs konfirmavimo iškilmes ir mokytojai Skėrys ir Gailius. Per suruoštą kavutę Gailių bute, mokytojai Skėrys, sveikindamas naujuosius bažnyčios narius, priminė, kad visuose dalykuose mums būtina amžinoji šviesa, lietuviška dvasia ir krikščioniška širdis.

O. Kušneraičio nuotrauka

SLA seimas

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje 52-asis seimas įvyksta š. m. liepos 8-11 d.d. Robert Treat viešbutyje, Newark, N. J.

SLA, kaip patriotiniai fraternalinės apdraudos organizacijai, teks svarstyti visą eilę aktualių apdraudos, socialinių bei kultūrinių klausimų. Ypatingas dėmesys, šių metų seime, bus atkreiptas į lietuvišką jaunimą, SLA, kaip ir kitų organizacijų, ateitį.

Be pasitarimų tuo klausimu posėdžiuose, SLA jaunimo komisija skatina lietuvišką jaunimą prisidėti prie SLA jaunimo talentų konkurso. Liepos 8 d., sekmadienį, 1 val. Newarko Independence Parke įvyks lengvosios atletikos rungtynės. Po jų bus meninės jaunimo varžybos — tautiniai šokiai, deklamacijos, dainavimas ir t.t., šv. Jurgio salėje, 180 New York Ave., Newark, N. J. 6 val. vak. toj pačioj salėj įvyks delegatų ir svečių susipažinimo vakaras, kuriame pasirodys jaunimo talentai, dalyvavę konkurse.

Po programos, grojant A. Starolio orkestrui, šokiai. Vakarui vadovaus Seimo Rengimo Komisijos Jaunimo Sekcija.

Jaunimas ir jaunatviškai nusiteikę kviečiami prisidėti prie jaunimo talentų varžybų ir gausiai dalyvauti susipažinimo vakare šv. Jurgio modernioje salėje.

A. Budreckis

VASAROTOJU DEMESIUI

A. ir O. Šlepavičiai pra-neša, kad š. m. birželio mėn. 30 d. atidaro savo naujai pastatytame name Cape Cod, Marie Ave., Centerville, vasarvietę "Jūra".

Namas apšildomas, patogūs kambariai, graži rami apylinkė ir tik ketvirtis mylios nuo garsiojo Craigville Beach.

Su užsakymais kreiptis: Olga Šlepavičius, P. O. Box 307, Centerville, Cape Cod, Mass.

Tel. SPring 5-4146.

Senatorius Roman L. Hruska, įnešęs rezoliuciją į JAV senatą Lietuvos ir kitų pavergtų kraštų laisvės reikalu, tarp lietuvių vieno pobūvio metu, iš kairės: Lietuvos konsulas dr. J. Bielskis, senatorius Roman L. Hruska, J. Brazaitis ir J. Jodelė.

L. Kančausko nuotrauka

Parašykim dar po laišką

Ši kartą tik trejetą laiškų! Parašykime po vieną abiem savo valstijos senatoriams ir savo kongresmanui. Nėra abejonės, kad kiekvienas iš mūsų žinome savo senatorių ir savo kongresmano vardus ir pavardes. Jei kuris iš mūsų to nežino, galime pasiteirauti pas kaimynus ar pažįstamus.

Reikalas labai svarbus ir skubus. Senato ir Atstovų Rūmų užsienio reikalų komisijų pirmininkai, kurių rankose yra visos rezoliucijos Lietuvos bylos reikalui, reikalingi gerokai paspaudimo. Juos galime puikiai paspausti per savo senatorius ir kongresmanus. Laiško turinys visiems trims galėtų būti maždaug toks:

My dear Senator: (Rašant kongresmanui - My dear Representative: As you know, a number of Senate Concurrent Resolutions rašant kongresmanui - House Concurrent Resolutions) are pending before the Senate Committee on Foreign Relations (rašant kongresmanui - House Committee on Foreign Affairs). All of these resolutions (Senate Concurrent Resolutions 12, 63, 64 and House Concurrent Resolutions 153, 163, 195, 439, 444 and 456) call for freedom for Lithuania, Latvia and

Estonia. Would you be kind enough to talk about it with Sen. J. William Fulbright (rašant kongresmanui - Rep. Thomas Morgan), urging him and his committee to act on the aforesaid resolutions. Please inform me about your conversation with Sen. Fulbright (rašant kongresmanui - Rep. Morgan). Your prompt answer will be greatly appreciated. Thank you. Sincerely, (Vardas, Pavardė ir Adresas).

Laiškai senatoriams adresuotini: The Honorable (senatoriaus vardas ir pavardė), Senate Office Building, Washington 25, D. C. Kongresmanui - The Honorable (kongresmano vardas ir pavardė), House Office Building, Washington 25, D. C.

Senatoriai ir kongresmanai į ranka rašytus laiškus kreipia daugiau dėmesio, negu kad mašinėle rašytus. Parašyk tuos tris laiškučius nieko nelaukdamas, paragink tai atlikti savo kaimynus bei pažįstamus. (it)

KAS DIRVOS NESKAITO
- DAUG NUSTOJA!

Nevažiukit atostogų

be nešiojamo FM radijo. Kelių firmų FM, AM ir net trumpų bangų nešiojami aparatai Gradinsko televizijų, patefonų ir oro vėsintuvų krautuvė, 2512 W 47th St., Chicago, Ill., FR 6-1998.